

Glasilo občanov
Šmartnega ob Paki

SEPTEMBER,
OKTOBER 2025

 ŠOP

5 UTRIP OBČINE

Sprejet OPPN C4(2)c – prvi korak k novim varnim domovom po poplavah

7 INTERVJU

Intervju z Bojanom Jurasom, ravnateljem OŠ Bratov Letonja

11 NAŠI KMETJE

Domačija z dušo in skrbno obdelano zemljo

12 NAŠI PODJETNIKI

Ko naključje prinese sladke zgodbe

13 PESTRO IN DRUŽABNO

Noč na vasi v Paški vasi s prevzemom novega vozila GVM – 1

14 PESTRO IN DRUŽABNO

Postavljanje klopotca

16 MC ŠOP

Zasvetile bodo poznopoletne festivalske luči ... močno!

19 MC ŠOP

Gibanje za vsakogar – vabljeni na vadbe v MC Šmartno ob Paki

21 MLADARIJE

Šest rodov, ena misija – prihodnost taborništva za naslednjih 60 let

22 KULTURA

Podprite Šmarčane na Zlati harmoniki Ljubečne

24 JEZIKOVNI KOTIČEK

Pravilna uporaba besed »potrebovati« in »rabiti«

25 PORTRET

Prostovoljstvo kot način življenja

26 ŠPORT

Nogometni kamp Martinko 2025 ponovno navdušil mlade nogometaše

27 POTOPIS

»Nessie kliče«

28 POTOPIS

Šrilanka na dveh kolesih

29 PRAVLJICA

Siva je fuj!

30 DOBER TEK

Čas je za pripravo ozimnice

Glasiło občanov Šmartnega ob Paki ŠOP

Izdal Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki,
Šmartno ob Paki 13
3327 Šmartno ob Paki
tel.: +386 64 167 940
pisarna@mcsop.si

Odgovorna urednica: Kristina Suhadolnik

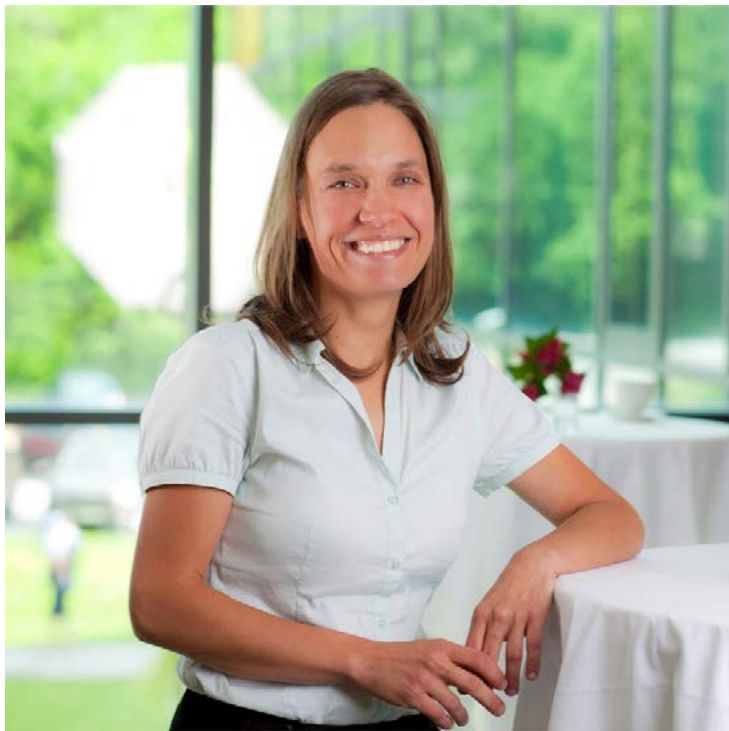
Uredniški odbor: Hana Bizjak, Amadeja Koren, Mateja Potočnik,
Tatjana Hojnik

Jezikovni pregled: Taja Žižmond

Oblika logotipa naslovnice: Mateja Krušlin
Avtor fotografije na naslovnici: Jakob Krajnc
Prelom: Diling, d.o.o.
Tisk: Grafika Gracer d.o.o.
Datum izdaje: avgust 2025
Naklada: 1300 izvodov
ISSN 2820-5626

Pošiljanje gesla nagradne križanke pomeni, da soglašate z objavo vaših osebnih podatkov, če ste izžrebani. Osebnostne podatke uporabljamo izključno za namen izvedbe nagradne igre.

Spoštovane bralke, spoštovani bralci. Ko sem se vam pred letom in pol predstavila v uvodniku, nisem slutila, da bo naše glasilo doživelo takšen vsebinski razcvet. Danes lahko rečem, da sem počaščena, vesela in pomirjena z izdelkom, ki je pred vami. Le-ta vsekakor ni samo moj, pač pa od nas vseh. Sodelavkam v uredništvu zdaj že tradicionalno ob pripravi vsake nove izdaje povem »tale številka je pa res najboljša doslej«. In slednje tudi resno mislim. Prosim, ne razumite me napak, pri ŠOP-u ne spimo na starih lovorikah. Zavedamo se, da je vedno prostor za izboljšave. Pa vendar prav vsakič, ko mi Mateja pošlje skupek vseh besedil in ko slednja pregledujem, urejam in jih na koncu kot kamenčke lepim v mozaično celoto (dejansko si pomagam z ravnilom), začutim prijetno žgečkanje v trebuhu – recimo temu trema, spoštovanje ali vznemirjenje, vsekakor pa povsem pristen občutek, ki vzbrsti takrat, ko počneš tisto, kar imaš rad, ko počneš nekaj za dušo.

Glasila, ki vas vsake dva meseca čaka v nabiralniku torej ne stresemo kar iz rokava, pač pa je njegova vsebina rezultat kreativnega in zanesenjaškega dela ekipe ljudi. Ekiye, ki sega onkraj pisarn Mladinskega centra, v dnevne sobe mnogih piscev, ki želijo soustvarjati z nami. Kakšna hvaležnost me preveva ob misli na to, da v današnjem času, ko nam je malodane odmerjena vsaka minuta dneva, obstajajo posamezniki, ki svoj prosti čas namenijo obveščanju, ustvarjanju in negovanju skupnosti. In to je tisto pravo poslanstvo našega dela. Ne pišemo zato, ker moramo, temveč zato, ker si to želimo. Zato ne pretiravam, ko rečem, da ŠOP ni le hobi, pač pa je del naših življenj.

Če nas redno prebirate potem veste, da je ŠOP v letošnjem letu doživel kar nekaj vsebinskih dopolnitev. To se je zgodilo povsem po naravni poti. V uredništvu smo namreč vselej pozorni na spremembe, dogodke in različne posameznike v naši občini. Na prvem uredniškem sestanku že kmalu po izidu številke naredimo revizijo preteklih izdaj, namenimo čas mnenjem in odzivom bralcev, ki jih zberemo iz različnih virov, in si razdelimo vsebine, ki

jih želimo predstaviti v prihodnji številki. S prihodom novih članic, *Hane Bizjak* in *Tatjane Hojnik*, je v uredništvu zavel nov veter. Prva, zvedava študentka novinarstva in druga, naklonjena potovanjem in nogometu, sta nas gnali k razmisleku, da v ŠOP-u odpiramo nove teme. Tako je najprej nastala rubrika *Potopis*, s katero radi pokukamo v potepanja Šmarčanov po okoliških državah in svetu, v tokratni izdaji pa prvič uvajamo rubriko *Portret*. V njej bomo predstavljali zanimive posameznike, ki s svojim delom in dosežki izstopajo v naši skupnosti. Še ena izmed novosti, na katero sem nadvse ponosna, je rubrika *Jezikovni kotiček*. Z gospo *Ido Centrih* bomo odstirali tančice slovenskega jezika, vam pokazali, kje se v praksi največkrat motimo, in vam pomagali, da se v maternem jeziku izražate pravilneje.

V tokratni številki premierno predstavljamo tudi rubriko *Naši kmetje*, postavili jo bomo ob bok *Našim podjetnikom*, ki so že stalnica v našem glasilu. Na pobudo občine ter z močno podporo kmetovalcev želimo predstaviti posamezne kmetije, njihovo delo, izzive in tradicijo. Prvi se predstavljajo Ilovškovi.

K sodelovanju smo povabili gospo *Božo Polak*. Navdušuje nas s svojim kuharskim znanjem ter v rubriki *Dober tek* deli nasvete, ki bodo svoje mesto našli v vsaki šmarški kuhinji. In ne nazadnje je tu še meni tako ljuba *Pravljica*, simpatična rubrika, s katero želimo sporočiti, da je ŠOP namenjen tudi našim najmlajšim, ki še ne znajo samostojno brati, bodo pa zagotovo velikih oči in našpičenih ušeh prisluhnili kvalitetnim avtorskim pravljicam *Darje Arh Centrih*. Slednje, to mi je v posebno čast, bodo vselej spremljale ilustracije mladih avtorjev, narisane posebej za naše glasilo.

Tako kot naša skupnost, se razvija in raste tudi naše glasilo. Srce mi zaigra ob dejstvu, da se poleg stalnega nabora zvestih piscev (vsem iskrena hvala!) vztrajno širi tudi krog novih ustvarjalcev in podpornikov. Ni jih malo in slednji k nam prihajajo z zanimivimi besedili, fotografijami in predlogi. In tako se v slogi vsake dva meseca znova rodi nova številka – plod vztrajnosti, truda in dobrega dela posameznikov, piscev, fotografov in idejnih vodij. ŠOP je živ organizem, je vez in sad naše skupnosti in čudovit poklon večnosti, da bodo tisti, ki nekoč pridejo za nami izvedeli, kako smo prebivalci Šmartnega v teh prelomnih časih živeli, ustvarjali in se krepili. Kar tisoč tristo izvodov glasila razvozijo naši poštarji, a bralcev je še mnogo več, verjamem, da se z vsebino glasila seznanite vsi člani gospodinjstva (če temu še ni tako, vljudno vabljeni) in da o njej teče beseda ob raznoterih priložnostih, nemalokrat pa se nam oglasijo tudi bralci iz drugih občin.

Želim si, da tudi vam ŠOP prinese toliko lepega, kot meni. Koliko prijetnih poznanstev, izjemnih posameznikov in iskrenih, do sedaj še nepoznanih zgodb je oplemenitilo moje življenje, odkar sem del te čudovite skupnosti. Zato ob tej priliki hvala *Tatjani Podgoršek*, novinarki in mentorici, ki me nesebično bogati s svojimi izkušnjami, idejami in neomajnimi načeli. Hvala gospodu *Napotniku* za vso ustvarjalnost in hudomušnost, ki mi jo nameni, kadar mu njegov natrpan urnik to omogoča. Hvala *Mateji, Hani, Tatjani* in *Amadeji* za kritična mnenja in odlično ustvarjene vsebine. Hvala še *Mirjam, Andreji, Barbari* in *Boštjanu* za široko odprta vrata, velikodušna srca in solze smeha v prostorih Mladinskega centra. Naposled hvala vsem vam, čudovitim ljudem, ki si naklonimo prijazno besedo, ko se naključno srečamo v knjižnici, na sladoledu, v trgovini ali pa na prireditvi. Lepo mi je z vami.

Kristina Suhadolnik, odgovorna urednica

Odgovornost je v naših rokah

Avtorica: **Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki**

Ob minulem svetovnem dnevu mačk (8. avgust), želimo ponovno opozoriti na pomen odgovornega ravnanja z mačkami in drugimi živalmi. V Sloveniji vsako leto v zavetiščih pristane na tisoče mačk – samo lani jih je bilo po podatkih Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin skoraj 11.500. Večina se jih tam znajde zaradi neodgovornega ravnanja lastnikov, kot so nepremišljene odločitve o posvojitvi, opustitev skrbi, nenadzorovano razmnoževanje ali celo namerno zapuščanje.

Kaj pomeni odgovorno lastništvo?

Odgovoren lastnik poskrbi za ustrezno hrano, varno in primerno okolje, redne veterinarske preglede, cepljenja ter zaščito pred paraziti. Ključni ukrepi so:

- Sterilizacija ali kastracija, s katero preprečimo kotitev nezaželenih mladičev in s tem trpljenje živali. Ena

nesterilizirana mačka lahko v nekaj letih posredno prispeva h kotitvi več sto mladičev, od katerih jih mnogo nikoli ne dočaka odrasle dobe.

- Mikročipiranje, ki je po novem obvezno za vse lastnike mačk. Žival mora biti označena do 12. tedna starosti, lastnik pa mora prijaviti lastništvo v roku sedmih dni. Tako določa novela Zakona o zaščiti živali, ki je bila sprejeta konec julija in je veljavna od 20. avgusta dalje, prehodno obdobje za ureditev pa bo trajalo do 1. januarja 2027. Označevanje mačk z mikročipom je sicer na voljo že dolgo, omogoča pa hitro vrnitev izgubljene mačke lastniku in olajša delo zavetišč.
- Skrb tudi v posebnih okoliščinah – dopust, selitev, bolezen ali smrt lastnika niso izgovor, da žival ostane brez doma.

Vsak od nas lahko prispeva k temu, da bo manj zapuščenih in trpečih mačk.

Občinska priznanja in nagrade – čast, ki jo podeljuje skupnost

Avtorica: **Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki**

Občina Šmartno ob Paki od leta 1996 podeljuje občinska priznanja in nagrade posameznikom, skupinam, društvom ali organizacijam, ki s svojim delom pomembno prispevajo k razvoju, prepoznavnosti in ugledu občine. Pobuda za podelitev je vedno v rokah občanov – vi ste tisti, ki s predlogom izpostavite zaslužne med nami.

Častni občan Občine Šmartno ob Paki – najvišje priznanje občine, podeljeno zaslužnim občankam in občanom za življenjsko delo. Doslej je ta naziv prejelo osem uglednih posameznikov, med njimi gospodarstvenik **Ivan Atelšek**, dolgoletni župnik **Ivan Napret**, zdravnik **Jovan Stupar**, ustanovitelj podjetja Strešniki Polak **Jože Polak**, pedagoginja **Marija Bole**, prepoznavni likovni ustvarjalec **Jože Napotnik** ter nekdanja župana **Alojz Podgoršek** in **Ivan Rakun** (oba posmrtno).

Grb Občine Šmartno ob Paki – priznanje za izjemne dosežke, s katerimi posamezniki ali organizacije pomembno prispevajo k razvoju občine in njenemu ugledu.

Plaketa Občine Šmartno ob Paki – priznanje za pomembne dosežke na posameznem področju delovanja v zadnjem obdobju.

Predlog mora biti dobro obrazložen in utemeljen. Pri predlogih upoštevajte vrsto priznanja – kdor je že prejel grb, praviloma ni ponovno predlagan za plaketo, saj gre za različni ravni priznanj. Občina Šmartno ob Paki vsako leto praviloma podeli en grb in dve plaketi. Naziv častni občan pa se podeljuje redkeje, navadno enkrat v mandatu. Takšna praksa ohranja težo in pomen najvišjega občinskega priznanja ter zagotavlja, da naziv ne izgubi svoje vrednosti. Za naziv častnega občana se predlaga osebe, katerih delo ima trajen in izjemen pomen za občino. Seznam vseh dosedanjih prejemnikov priznanj in nagrad je objavljen na spletni strani občine (zavihek Občina – Občinski nagrajenci). Pregled vam lahko pomaga pri oblikovanju smiselnih predlogov.

Ob objavi letošnjega razpisa vas ponovno vabimo k oddaji predlogov. Vaša pobuda je prvi korak, da delo in prispevek naših občanov in občanov ne ostaneta neopažena.

ANDRAGOŠKI ZAVOD
LJUDSKA UNIVERZA VELENJE

OSNOVE PAMETNEGA TELEFONA

Na praktičnih primerih se bomo naučili osnovne rabe pametnega telefona.

Termini:

- 30. 9. 2025 (10.00 - 12.00)
- 14. 10. 2025 (10.00 - 12.00)

Mladinski center Šmartno ob Paki
Šmartno ob Paki 13
3327 Šmartno ob Paki

Prijave: 064 167 940 - Mladinski center
Šmartno ob Paki

Skladno z določili 12. člena Odloka o priznanjih in nagradah Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MOV št. 09/2013) in Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o priznanjih in nagradah Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MOV št. 21/2017) objavljamo

javni razpis za zbiranje predlogov za podelitev občinskih priznanj v letu 2025

Razpisuje se zbiranje predlogov za podelitev naslednjih priznanj Občine Šmartno ob Paki v letu 2025:

- ČASTNI OBČAN OBČINE Šmartno ob Paki

Častni občan Občine Šmartno ob Paki je najvišje priznanje občine in se podeljuje za življenjsko delo. Podeli se posameznikom, ki imajo posebne zasluge za napredek gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, športa, vzgoje, izobraževanja in drugih družbenih dejavnosti ter za druge izjemne dosežke, ki imajo trajen pomen za razvoj, ugled in prepoznavnost občine.

- GRB OBČINE Šmartno ob Paki

Grb Občine Šmartno ob Paki se podeli posamezniku ali skupini občanov, društvu ali drugi pravni osebi za večletne uspehe ali izjemne dosežke trajnejšega pomena, s katerimi se spodbuja razvoj ali povečujeta ugled in prepoznavnost občine na gospodarskem, družbenem ali drugem področju.

- DVE PLAKETI OBČINE Šmartno ob Paki

Plaketa Občine Šmartno ob Paki se podeli posamezniku, društvu ali drugi organizaciji ali pravni osebi za izredne dosežke na področju delovanja ali obstoja in razvoja za občino pomembne dejavnosti v zadnjem obdobju.

Pobude za podelitev priznanj lahko podajo občani, politične stranke, podjetja, društva ter druge organizacije in zavodi. Predlagatelj lahko enega posameznika, skupino občanov, društvo ali drugo organizacijo oziroma pravno osebo predlaga le za eno vrsto priznanja. Isti posameznik, skupina občanov, društvo ali druga organizacija oziroma pravna oseba torej na podlagi tega javnega razpisa ne more biti predlagana za prejem grba in za prejem plakete.

Predlogi za podelitev priznanj morajo biti predloženi v pisni obliki in morajo vsebovati:

- podatke o predlagatelju,
- vrsto predlaganega priznanja,
- podatke o predlaganem kandidatu za prejem priznanja,
- obrazložitev predloga,
- pisno soglasje predlaganega kandidata,
- morebitne dokumente, ki potrjujejo utemeljenost predloga (če ti obstajajo).

Javni razpis je objavljen na spletni strani www.smartnoobpaki.si. Razpisni rok traja 15 dni, in sicer **od 28. 8. 2025 do vključno 11. 9. 2025**.

Predloge predlagatelji pošljejo kot priporočeno pošiljko s pripisom »Javni razpis – Priznanja in nagrade 2025« na naslov Občina Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 69, 3327 Šmartno ob Paki, ali jih oddajo osebno na sedežu Občine Šmartno ob Paki.

V roku prispele predloge bo pregledala in ovrednotila Komisija za odlikovanja, priznanja in nagrade Občine Šmartno ob Paki. Predlog, ki ga oblikuje komisija, potrdi Svet Občine Šmartno ob Paki. Priznanja bodo podeljena na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku novembra 2025.

Številka: 012-0001/2025-4

Datum: 30. 7. 2025

Komisija za priznanja in nagrade Občine Šmartno ob Paki

Sprejet OPPN C4(2)c – prvi korak k novim varnim domovom po poplavah

Avtorica: Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki Foto: ZEJU, d. o. o.

Na 17. redni seji Sveta Občine Šmartno ob Paki, ki je potekala 18. avgusta, je bil soglasno sprejet Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za območje urejanja C(4)2c – del v Šmartnem ob Paki. Gre za pomemben prostorski dokument, ki bo omogočil gradnjo novih varnih domov za gospodinjstva, prizadeta v katastrofalnih poplavah in zemeljskih plazovih 4. avgusta 2023. Po sprejetem načrtu bo možno zagotoviti nadomestne gradbene parcele za od 10 do 12 gospodinjstev, ki se bodo preselila s poplavno ogroženih območij.

Namen dokumenta je določiti prostorske izvedbene pogoje, pod katerimi se bo na območju ob šoli v Šmartnem ob Paki gradilo stanovanjske hiše, pomožne objekte in objekte v javni rabi. Na območju bo urejena tudi potrebna prometna, energetska in komunalna infrastruktura.

Območje OPPN, veliko približno 1,7 ha, je razdeljeno na dve podobmočji:

Podobmočje A – namenjeno individualni stanovanjski gradnji,

Podobmočje B – namenjeno gradnji objektov in površin v javni rabi (npr. športne, kulturne ali izobraževalne stavbe).

OPPN vključuje izvedbeno regulacijo prostora, ki zagotavlja, da bo pozidava primerna glede na ogroženost zaradi poplav in plazov. Območje bo opremljeno z novo dostopno cesto s pločnikom, z ločenim sistemom fekalne in meteorne kanalizacije, zadrževalniki padavinskih voda ter novo transformatorsko postajo.

Tihi sovražnik v našem domu

Avtorica: **Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki**

Ko se bliža hladnejši del leta, se poveča tudi tveganje za nastanek plesni v naših domovih. Zaradi nižjih temperatur in pogostejšega zapiranja oken se prostori manj prezračujejo, kar ustvarja idealne pogoje za razvoj plesni. Zato je zdaj pravi čas, da se spomnimo, kako nevarna je plesen in kako jo lahko preprečimo ali odpravimo.

Plesen v bivalnih prostorih ni le estetska nadloga, temveč lahko tudi škoduje zdravju. Dolgotrajna izpostavljenost plesni lahko povzroči različne zdravstvene težave – od blagih alergijskih reakcij do hudih bolezni dihal. Posebej ogroženi so otroci, starejši in ljudje z oslabljenim imunskim sistemom. Pri nekaterih plesen povzroči okužbe (na koži, v pljučih, celo v očeh), pri drugih pa pretiran imunski odziv, ki se kaže kot astma, bronhitis ali kronične težave z dihalci. Prvi znaki izpostavljenosti so draženje v nosu in grlu, izcedek iz nosu in srbečica kože.

Najpogostejši vzroki za nastanek plesni:

- previsoka zračna vlaga in pomanjkljivo prezračevanje,
- sušenje perila v zaprtih prostorih,
- daljše kuhanje brez uporabe nape,
- slabo prezračevanje kopalnice po tuširanju,

- pohištvo, postavljeno tik ob steno,
- težke tapete, ki zadržujejo vlago,
- neodpravljene poškodbe (puščajoče cevi, streha).

Kako preprečiti plesen?

Prostore redno prezračujte in zračno vlago vzdržujte pod 60 %. Ogrevajte jih enakomerno, da preprečite kondenz. V vlažnih prostorih uporabljajte razvlaževalec zraka. Kritične površine premažite s protiplesnimi premazi.

Odstranjevanje plesni

Pri manjših površinah lahko plesen obrišemo z vlažno krpo, območje razkužimo (npr. razredčena varikina), pustimo delovati nekaj ur in prostor temeljito prezračimo. Pri obsežnejših ali nevarnih plesnih so potrebni strokovni ukrepi.

Opozorilo – nepravilno odlaganje odpadkov

Zabojnika med mesomatom in sanitarnim objektom sta namenjena **IZKLJUČNO** stekleni embalaži, zato vse občane prosimo, da v zabojnika odlagajo stekleno embalažo brez pokrovčkov in drugih odpadkov. Odlaganje drugih odpadkov v ali ob zabojnik je prepovedano in pomeni kršitev. Takšno ravnanje povzroča nered, dodatne stroške ter kaznuje vse krajanke, ki se držijo pravil. Skrb za čisto okolje je skupna odgovornost. Hvala za razumevanje!

VABILO,

na srečanje starejših občank in občanov, ki bo
v četrtek, 11. 9. 2025 ob 13. uri,
pod šotorom pri Mladinskem centru.

Srečanje organizirajo: Občina Šmartno ob Paki, KO RK Šmartno ob Paki,
KO RK Gorenje in DU Šmartno ob Paki

OBVESTILO

Meritve holesterola trigliceridov, krvnega sladkorja in
krvnega pritiska bodo

v nedeljo 7. 9. 2025 od 8.00 do 9.00 ure
v Mladinskem centru (dvorana Marof).

Obvezno bodite tešči.

Organizatorja: KO RK Šmartno ob Paki
in KO RK Gorenje

Intervju z Bojanom Jurasom, ravnateljem OŠ Bratov Letonja

Sprašuje: Kristina Suhadolnik Foto: Bojan Juras, osebni arhiv

Začenja se šolsko leto 2025/26. Koliko otrok bo v tem letu obiskovalo OŠ bratov Letonja? Koliko jih bo prvič sedlo v šolske klopi?

Čeprav se za šolarje novo šolsko leto res prične s ponedeljkom, 1. septembra, se za nas šolnike že veliko prej, pravzaprav vsakič takoj, ko zaključimo dokumentacijo prejšnjega. Za nami je uspešno in prijetno šolsko leto, s katerim smo v svet pospremili 34 mladostnikov, opremljenih z znanjem in vrednotami ter, upam, lepimi spomini na odraščanje v klopih naše šole. S tokratnim prvim šolskim dnevom prag naše sončne šole prestopa 38 novih šmarških sončkov in tako bo na šoli v letošnjem šolskem letu vsega skupaj 331 učenek in učencev, kar je, z minimalnimi odstopanji, konstanta nekako že nekaj let. Ker smo z vrtcem Sonček pod eno streho, velja omeniti še 144 vrtčevskih otrok, za katere skrbi 18 zaposlenih vzgojiteljic in pomočnic, na šoli pa poučuje 34 učiteljic in štirje učitelji.

Lahko opišete, kakšno bo prihajajoče šolsko leto za vašo osnovno šolo? So predvidene kakšne ključne novosti, spremembe?

V zadnjih letih se slovensko šolstvo sooča s številnimi spremembami, ki jih šolniki ne želimo označiti kot »krizo«, temveč kot izzive, ki kličejo k prilagoditvi, inovaciji in sodelovanju. Tudi na Osnovni šoli bratov Letonja Šmartno ob Paki se zavedamo, da je kakovostno izobraževanje rezultat skupnega dela učiteljev, učencev, staršev in širše skupnosti. Zmanjšano zanimanje za učiteljski poklic in upokojevanje izkušenih strokovnjakov nas postavlja pred nalogo, da ustvarjamo okolje, kjer se mladi učitelji počutijo podprte, motivirane in vključene. Naša šola se trudi ohraniti pozitivno klimo in medgeneracijsko sodelovanje, vsekakor pa nam zaenkrat uspeva strokovno pokrivati vsa predmetna področja, čeprav postaja to iz leta v leto vse večji izziv.

Tehnologija je postala nepogrešljiv del učnega procesa.

Vendar ne gre zgolj za uvajanje naprav, temveč za pedagoško premišljeno uporabo, ki spodbuja kritično mišljenje, ustvarjalnost in sodelovanje. Naši učitelji se redno izobražujejo in iščejo ravnotežje med digitalnim in osebnim pristopom, za nami sta dve leti strokovnih izobraževanj v programu Digitrajni učitelj, ki so ga opravili vsi naši strokovni delavci. Raznolikost učencev zahteva prilagojene metode poučevanja. Naša svetovalna služba in učiteljski zbor si prizadevata, da vsak učenec dobi priložnost za uspeh, ne glede na njegove sposobnosti ali izzive.

S ponosom smo ponovno prejeli naziv *Kulturna šola 2025–2029*, kar potrjuje našo zavezanost k ohranjanju kulturne dediščine, ustvarjalnosti in povezovanju z lokalnim okoljem. Po obdobju epidemije se še vedno kažejo posledice na področju duševnega zdravlja otrok. Zato vlagamo v preventivne programe, odprto komunikacijo in sodelovanje s starši.

Naša šola ne išče bližnjic, temveč dolgoročne rešitve. Verjamemo, da je javna šola temelj zdrave družbe, in si prizadevamo, da to vsak dan živimo v praksi. Predvsem pa sledimo svojim zastavljenim dolgotrajnim ciljem, ki jih uresničujemo skozi številne prepoznane in tradicionalno uspešne projekte, s katerimi vzgajamo v sočutju, dobroti, odprtosti za drugega in se povezujemo z lokalno skupnostjo, kot so Sončkov tek, Pod eno streho, Domovinski dan in Miklavžev sejem, ki ga prirejamo že četrto leto.

Kakšni so poglobljeni izzivi, s katerimi se sooča OŠ bratov Letonja? Kaj lahko za izboljšavo razmer v šolstvu storite strokovni delavci, konkretno tudi v Šmartnem ob Paki?

V času, ko se slovensko šolstvo sooča s številnimi izzivi, je vloga strokovnih delavcev ključna. Na naši šoli se zavedamo, da spremembe ne prihajajo zgolj od zgoraj, temveč se rojevajo v učilnicah, znotraj timov in v odnosih z učenci ter starši. Naloga strokovnih delavcev je ustvarjanje spodbudnega učnega okolja, saj ima vsak učitelj moč, da v svoji učilnici vzpostavi prostor, kjer se učenci počutijo varne, sprejete in motivirane. Prepričan sem, da je to temelj za uspešno učenje.

Naša šola spodbuja timsko delo, medpredmetno povezovanje in sodelovanje z lokalno skupnostjo, kar se kaže s soustvarjanjem kulturnih prireditev v kraju, s sodelovanjem v številnih društvih ipd. S tem gradimo mrežo podpore, ki presega šolske zidove. Naši učiteljice in učitelji ter vzgojiteljice se redno udeležujejo izobraževanj, izmenjujejo dobre prakse in iščejo nove pristope, uspešno smo opravili dveletni program digitrajnega izobraževanja. Prepričani smo, da je vlaganje v znanje vlaganje v prihodnost.

Na naši šoli s poudarkom spodbujamo kulturno in vrednotno vzgojo, smo ponosni lastniki naziva Kulturna šola in inovativni ustvarjalci domovinske vzgoje, kar potrjuje našo zavezanost k vzgoji za vrednote, identiteto in ustvarjalnost. Posebno pozornost se trudimo nameniti odnosom s starši naših učencev, verjamemo, da so odprta komunikacija, spoštovanje in sodelovanje temelj dobrega šolskega okolja. Strokovni delavci smo most med generacijami, ki povezujejo znanje z življenjem. Z zgledom kažemo, da je šola prostor možnosti, ko namreč učitelj verjame v učenca, se zgodi sprememba. Ko učitelj verjame v šolstvo, se zgodi napredek. Po skoraj 25 letih ravnateljstva sem trdno prepričan v to!

Rad bi poudaril, da na naši šoli ne čakamo križem rok na sistemske rešitve, temveč se jih trudimo soustvarjati. Verjamemo, da je

moč v ljudeh – v učiteljih, ki vsak dan znova izbirajo predanost, ustvarjalnost in srčnost. Na tem mestu se tako iskreno zahvaljujem vsem svojim sodelavcem, s katerimi delimo to vizijo in se jo trudimo uresničevati sleherni dan življenja pod našim smejočim se sončkom.

Kaj je tisto, kar lahko in moramo za izboljšanje razmer storiti starši?

V sodobnem šolstvu se vse bolj zavedamo, da kakovostno izobraževanje ni zgolj naloga učiteljev, temveč skupni projekt družbe. Starši imajo pri tem izjemno pomembno vlogo – ne le kot skrbniki, temveč kot partnerji, zgled in soustvarjalci šolskega okolja. Starši bi po mojem mnenju morali bolj zaupati stroki in hkrati aktivneje sodelovati, saj je šola prostor znanja, izkušenj in pedagoške odgovornosti. Ko starši zaupajo učiteljem, hkrati pa aktivno sodelujejo v dialogu, se ustvari okolje, kjer je otrok v središču pozornosti – ne kot predmet razprav, temveč kot posameznik z možnostjo rasti.

Z leti pri naših starših na žalost vse bolj opažam pomanjkanje spodbujanja spoštovanja in odgovornosti. Zavedati se moramo, da se vzgoja začne doma. Nobena šola, nobena institucija ne more in nenazadnje ne sme prevzeti osnovne starševske vloge in poslanstva. Ko starši učimo svoje otroke spoštovanja do drugih, odgovornosti za lastna dejanja in vztrajnosti, šola lažje gradi na teh temeljih. Zelo pomembno se mi zdi, da odrasli ozavestimo, kakšen zgled dajemo tudi v odnosu do učenja. Otroci se namreč učijo z opazovanjem. Če starši cenimo znanje, sami beremo, se zanimamo za svet okoli sebe, bodo tudi otroci razvili pozitiven odnos do učenja in predvsem branja. Iluzorno bi bilo pričakovati, da bodo mladi radi ali sploh brali, če nikoli ne vidijo odraslih s knjigo.

Podpiranje šolskih dejavnosti in vrednot s strani staršev je seveda temeljnega pomena za uspešno sobivanje v pedagoškem trikotniku učencev, učiteljev in staršev. A na tem mestu bi rad poudaril, da je potrebno sodelovanje, ne nadzorovanje. Vzajemno spoštovanje med starši in šolo je ključno. Starši, ki se vključujejo z vprašanji, predlogi, konstruktivno kritiko in podporo, prispevajo k boljšemu razumevanju potreb otrok. Pomembno pa je, da se ohranja strokovna avtonomija učiteljev in vodstev šol, ki nenazadnje nosimo odgovornost za pedagoške odločitve. Na naši sončni šoli verjamemo, da najboljše rezultate dosežemo takrat, ko hodimo skupaj – vsak s svojo vlogo, a z istim ciljem, tj. dobrobit otrok.

Ali digitalizacija družbe, vključno z velikim porastom časa pred zasloni, uporabo socialnih omrežij in pojavom umetne inteligence, pomembno vpliva na razmere v šolstvu? V kakšnem smislu?

Naj si še tako želimo drugače, a v zadnjih letih je digitalizacija postala eden najvplivnejših dejavnikov sodobne družbe. Pojav umetne inteligence, razmah socialnih omrežij in vse več časa, ki ga otroci preživijo pred zasloni, pomembno vplivajo tudi na šolski prostor. Zavedam se, da gre za kompleksen pojav, ki prinaša tako priložnosti kot tveganja, za oboje pa se je potrebno nenehno izobraževati, v kar sem trdno prepričan in temu sledim pri svojem delu in vodenju šole. Dejstvo, ki ga je potrebno upoštevati in integrirati v pedagoški proces, je, da današnje generacije otrok prinašajo v šolski prostor spremenjene učne navade in pozornost. Otroci danes namreč odraščajo v okolju hitrih informacij, kar vpliva na njihovo sposobnost osredotočanja, branja z razumevanjem in vztrajnosti pri nalogah. Učitelji se moramo temu prilagoditi z raznolikimi metodami poučevanja, ki vključujejo tako digitalne kot analogne pristope.

Tako je nujni predpogoj digitalna pismenosti učitelja, čemur sam stremim že vrsto let z organizacijo potrebnih strokovnih izobraževanj, kot je bilo npr. zadnje dveletno v okviru projekta Digitrajni učitelj. Uporaba tehnologije zahteva več kot tehnično znanje – zahteva kritično mišljenje, etično ravnanje in razumevanje vpliva digitalnega sveta. Zato se mi zdi ključnega pomena, da v učni proces vključujemo vsebine, ki učence učijo varne in odgovorne uporabe spleta. Kot orodje in izziv jemljem tudi umetno inteligenco, ki odpira nova vrata v personalizaciji učenja, a hkrati postavlja vprašanja o avtentičnosti znanja, plagiatorstvu in vlogi učitelja. Na šoli se trudimo, da tehnologijo uporabljamo premišljeno – kot dopolnilo, ne kot nadomestilo.

Tudi na naši šoli opažamo, da se vse več učencev sooča s pritiskom primerjanja, digitalno utrujenostjo in vplivom spletne komunikacije na samopodobo. Zato vlagamo v preventivne programe, svetovalno delo in pogovore o digitalni kulturi. Tudi v prihodnjem šolskem letu načrtujemo tako delavnice in predavanja o psihosocialnih vplivih socialnih omrežij, pasteh spleta in digitalnega sveta za naše učence, ki smo jih s pomočjo zunanjih strokovnjakov uspešno izvedli že v preteklem, kot tudi predavanje za starše. Digitalna vzgoja se namreč ne začne in ne konča v šoli. Starši imajo ključno vlogo pri postavljanju meja, zglednem ravnanju in pogovoru z otroki o digitalnem svetu. Zavedam se, da je digitalizacija neizogiben del sedanjosti in prihodnosti, a v šolstvu mora ostati človek v središču. Naša naloga je, da učence opremimo z znanjem, ki jim bo omogočilo varno, odgovorno in ustvarjalno soudeležbo v digitalni družbi.

Kakšno je vaše stališče glede prepovedi uporabe mobilnih telefonov v šolah? Ali bo prepoved uporabe izboljšala kvaliteto podajanja in usvajanja snovi, odnos otrok-učitelj, ipd.?

Vprašanje uporabe mobilnih telefonov v šolskem prostoru je eno tistih, ki razdvaja mnenja, a hkrati odpira nujen pogovor o mejah, odgovornosti in vlogi šole v digitalni dobi. Na naši šoli se zavedamo, da tehnologija sama po sebi ni ne dobra ne slaba – pomembno pa je, kako, kdaj in zakaj jo uporabljamo. Sam osebno sem bil zelo vesel pobude in v začetku julija sprejetega zakona o prepovedi uporabe mobilnih telefonov v šoli, čeprav smo na naši šoli že ves čas sledili internim šolskim aktom, v katerih smo to že predvidevali. Glede te teme sem bil vesel tudi podpore predstavnikov našega sveta staršev, s katerimi tvorimo in uspešno sodelujemo.

Tako že do sedaj mobilni telefoni med poukom in v šoli nasploh niso bili dovoljeni, razen v primerih, ko jih je učitelj vključil v učni proces z jasnim ciljem. V času odmora pa smo ves čas spodbujali gibanje, pogovor in igro – ne zaslonov. Ko šola namreč postavi jasna pravila glede uporabe telefonov, se zmanjša motenje pouka, izboljša se koncentracija in okrepi odnos med učenci in učitelji. Vzpostavi se okolje, kjer je pozornost usmerjena v učenje in ne v obvestila. Naša naloga pa zagotovo ni le omejevanje, temveč vzgajati za odgovorno uporabo tehnologije. Zato smo se že doslej na šoli veliko pogovarjali o digitalni etiki, varnosti na spletu in vplivu zaslonov na počutje.

Poudariti moram, da je tudi pri tej temi vloga staršev in skrbnikov ključna. Pravila šole morajo biti usklajena z domačimi navadami. Ko starši podpirajo šolska pravila in doma postavljajo zdrave meje, se učinek prepovedi ali omejitve bistveno poveča. Ko bodo starši enkrat ponotranjili, da otrok v šoli ne le ne sme uporabljati mobilnega telefona, temveč ga ne potrebuje, sem prepričan, da ne bo potrebno nikomur več odvzeti njegove pametne naprave.

V luči porasta medvrstniškega nasilja me zanima, ali slednjega opazate tudi na vaši šoli? Kakšen je poglobljen razlog za slednjega in kaj lahko naredimo vsi člani družbe, da do nasilja ne pride?

Na šmarški šoli se zavedamo, da gre za resen družbeni pojav, ki zahteva pozornost, razumevanje in skupno ukrepanje. Čeprav na naši šoli ne beležimo sistemskih ali pogostih primerov nasilja, se zavedamo, da vsak posamezen dogodek zahteva odziv, pogovor in preventivo. Sam sem prepričan, da je vzrok porasta medvrstniškega nasilja v pomanjkanju socialnih veščin in empatije, negativnem vplivu družbenih omrežij in digitalne kulture ter tudi v stresu, pritiskih in pomanjkanju varnega prostora, ki roko na srce, vse pogostejše umanjka doma, ob prehitrem tempu življenja, prezaposlenosti staršev in družinskih tranzicijah pri ločitvah. Otroci se v digitalnem svetu pogosto učijo komunikacije brez neposrednega stika, kar lahko vodi v nerazumevanje čustev, impulzivnost in neprimerno vedenje, poleg tega spletna komunikacija pogosto spodbuja primerjanje, izključevanje in anonimno izražanje sovražnosti. Tako se meje med realnim in virtualnim svetom zabrišejo. Otroci, ki se večkrat počutijo nemočne, neupoštevane ali preobremenjene, lahko svoje frustracije izražajo tudi skozi agresijo.

Šola mora biti v prvi vrsti varen prostor, ki ga oblikujemo z vzpostavitvijo kulture spoštovanja in dialoga. Na naši šoli spodbujamo odprto komunikacijo, pogovorne ure za učence in starše, svetovalno delo in projekte, ki krepijo medsebojno razumevanje. Vzgajamo za empatijo in odgovornost, skozi kulturne, športne in ustvarjalne dejavnosti učence učimo sodelovanja, spoštovanja različnosti in reševanja konfliktov. Starši so seveda ključni zavezniki pri preprečevanju nasilja, ko namreč doma in v šoli vladajo podobne vrednote, se učinek vzgoje okrepi. Poudariti moram, da na naši šoli v nobenem primeru ne toleriramo nasilja, a razumemo njegove korenine. Vsak primer obravnavamo celostno – z vključevanjem učencev, staršev, svetovalne službe in po potrebi zunanjih strokovnjakov.

Na šmarški šoli verjamemo, da mora biti vsak otrok slišan, viden in varen. Medvrstniško nasilje ni le šolski problem – je zrcalo družbe, ki jo soustvarjamo vsi. Zato si prizadevamo za šolo, kjer je moč v spoštovanju, ne v nadvladi.

V medijih se pojavlja vse več strahu pred večjimi tragedijami, ki so se že zgodile v sosednjih državah, nazadnje v sosednji Avstriji. Imamo v Sloveniji / Šmartnem sprejete zadostne ukrepe, ki lahko takšno tragedijo preprečijo?

Tragični dogodki, kot je nedavno streljanje v eni izmed avstrijskih šol, nas vse globoko pretresajo in hkrati opominjajo, da je varnost otrok najvišja prioriteta vsake šole. Poudarim pa naj, da varnost ni le fizična zaščita, temveč tudi psihološka varnost, občutek pripadnosti in odprta komunikacija. Tako kot ostale šole v Sloveniji tudi šmarška deluje po jasnih protokolih za ravnanje v kriznih situacijah, redno izvajamo varnostne vaje, sodelujemo s policijo in lokalnimi službami. Naša šola redno pregleduje varnostne načrte, izvaja evakuacijske vaje in skrbi za urejeno okolje. Poudariti je potrebno pomen preventive, ki se začne z vzpostavljanjem odnosov, temelječih na zaupanju, spoštovanju in odprtem pogovoru. Ko se otrok počuti slišan in vključen, se zmanjša tveganje za stiske, ki bi lahko vodile v ekstremna dejanja. Starši so prvi, ki lahko zaznajo spremembe v vedenju svojih otrok. Ko šola in družina sodelujeta, se ustvari mreža, ki otroku nudi oporo in pravočasno pomoč.

Kot šola se tako trudimo spodbujati kulturo nenasilja in dialoga, vlagamo v duševno zdravje otrok in predvsem ne ignoriramo

opozorilnih znakov. Kot že večkrat omenjeno, se naši otroci učijo iz zgledov – ko odrasli rešujemo konflikte z besedami, ne z močjo, gradimo temelje za mirno družbo. Pomembno vlogo na naši šoli opravlja svetovalna delavka, ki je s svojo strokovnostjo in prijazno podporo stalno prisotna in dostopna. Vsaka stiska, vsako odklonsko vedenje je priložnost za pogovor, ne za kazen. Ko se odzovemo pravočasno, lahko preprečimo tragedijo. Prepričan sem, da je varnost rezultat odnosov, ne le pravilnikov. Zato si na šmarški sončni šoli prizadevamo za prostor, kjer se vsak otrok počuti varno – ne le pred zunanjimi grožnjami, temveč tudi v svoji koži, med vrstniki in v pogovoru z odraslimi.

Se vam zdijo strožji ukrepi, ki jih že uvajajo ponekod, npr. prisotnost varnostnika, zaklepanje šol, videonadzor, ustrezen korak k zagotovitvi varnosti v šolskem prostoru?

V luči nedavnih tragičnih dogodkov v šolskih ustanovah v tujini se tudi v Sloveniji vse pogostejše pojavljajo razmisleki o strožjih varnostnih ukrepih. Prisotnost varnostnikov, zaklepanje šolskih prostorov in videonadzor se marsikje že uvajajo kot odziv na strah pred morebitnimi incidenti. Tudi na šmarški šoli se zavedamo, da je varnost otrok in zaposlenih absolutna prioriteta, a hkrati verjamemo, da mora biti pristop celosten, premišljen in usklajen z vzgojno-izobraževalnim poslanstvom šole. Zaklepanje šolskih vhodov med poukom, nadzor nad gibanjem obiskovalcev in videonadzor na javnih površinah zagotovo prispevajo k večji fizični varnosti in predvsem kot preventiva pred nesmiselnim in nerazumljivim uničevanjem šolske okolice, čemur smo priča tudi pri nas v Šmartnem, zato so se mi naštet ukrepi zdeli potrebni že pred časom.

A hkrati verjamem, da mora biti varnost rezultat zaupanja, ne zgolj nadzora. Strožji ukrepi so lahko del rešitve, a nikoli edina pot. Prava varnost se začne v odnosih – med učenci, učitelji, starši in skupnostjo.

V šoli veliko poudarka dajete branju in bralni pismenosti. Zakaj je slednja tako pomembna in zakaj se ji v domačem okolju posvečamo premalo?

Na Osnovni šoli bratov Letonja Šmartno ob Paki že vrsto let dajemo velik poudarek branju in bralni pismenosti, saj verjamemo, da je to več kot le šolska veščina – je temelj razumevanja sveta, izražanja misli in oblikovanja osebnosti. Branje ni zgolj dekodiranje besed, temveč je zahtevno in nujno potrebno potovanje v razumevanje, empatijo in kritično mišljenje. Z različnimi projekti, kot so Modri bralec, Projekt funkcionalne pismenosti, vsakoletnimi priljubljenimi Nočmi branja, domačim branjem in vzpodbujanjem opravljanja Kajuhove bralne značke vzgajamo in spodbujamo učence k branju. Le-to je osnova za učenje vseh predmetov, saj učenec, ki razume prebrano, lažje sledi pouku, rešuje naloge in povezuje znanje med različnimi področji. Poleg tega branje bogati besedni zaklad, spodbuja razmišljanje, bogati jezik in omogoča natančnejše izražanje. Otroku, ki bere, se lažje izraža in razume druge. Zgodbe odpirajo svetove, v katerih se otrok uči življenja v druge, razumevanja različnih pogledov in čustev, zato branje povečuje empatijo in čustveno inteligenco, zagotovo tudi zmanjšuje vpliv digitalne površnosti. V času hitrih informacij in zaslonov branje ohranja sposobnost poglobljenega razmišljanja in koncentracije.

Na naši šoli poudarjamo, da branje ni le za šolo – je za življenje. Pogosto se namreč pozablja, da otrok, ki bere, gradi temelje za uspeh v odraslosti. Verjamemo, da je bralna pismenost temelj svobode mišljenja in srčnosti. Ko beremo, rastemo – kot učenci, kot starši, kot vzgojitelji.

Kaj pa gibanje? Otroci se gibajo premalo, rezultatska krivulja gibalnih sposobnosti slovenskih učencev je slabša od pričakovane. Ali na tem področju šola in starši storimo dovolj? Je trend mogoče obrniti in na kakšen način?

V zadnjih letih se rezultati meritev gibalnih sposobnosti slovenskih učencev slabšajo, kar potrjujejo tudi podatki nacionalnih raziskav. Vemo, da je gibanje temelj zdravega razvoja, ne le telesnega, temveč tudi duševnega, socialnega in učnega. Žal tudi pri nas opažamo, da se nekateri otroci gibljejo manj, kot bi bilo za njihovo zdravje in razvoj optimalno. Po drugi strani pa se nahajamo v prostoru, ki ima bogato nogometno tradicijo, kar se pozna tudi na sedanjih generacijah otrok, ki pridno trenirajo od nogometa do odbojke ne le v domačem, ampak tudi v sosednjih krajih. Redna telesna dejavnost izboljšuje telesno pripravljenost, zmanjšuje tveganje za bolezni in spodbuja zdravo rast. Gibanje spodbuja prekrvavitev možganov, kar pozitivno vpliva na pozornost, pomnjenje in razumevanje snovi. Otroci, ki se redno gibljejo, lažje obvladujejo čustva, so bolj samozavestni in imajo boljše odnose z vrstniki.

Na naši šoli smo ponosni na športne uspehe naših učencev, tako individualne kot uspehe šolskih športnih reprezentanc, ki se v vseh ekipnih športih uvrščajo v zaključna medobčinska tekmovanja, lani se je šolski ekipi mlajših dečkov uspelo uvrstiti celo v polfinale državnega šolskega prvenstva v košarki, kar je za tako majhno šolo izjemen uspeh in kaže na eni strani na naša prizadevanja za vzgajanje športnega duha ter na drugi dobro sodelovanje s športnimi klubi v kraju in okolici, kjer poteka izvrstno delo z mladimi športniki.

Na šmarški šoli se trudimo za športno vzgojo vseh naših učencev, zato že od epidemije naprej izvajamo tudi vsakodnevne minute za zdravje oz. t. i. aktivni odmor, ko nekaj minut dnevno vsi skupaj telovadimo. Z veliko skrbnostjo organiziramo športne dneve, naravoslovne aktivnosti na prostem, čistilne akcije in spodbujamo gibanje tudi med odmori. Nenazadnje je tudi naš vsakoletni dobrodelni Sončkov tek promocija zdravega in športnega načina življenja. A šolski čas je omejen – ključna je dnevna rutina gibanja doma, ki jo oblikujemo starši. Skupni sprehodi, kolesarjenje, igra na prostem, vključevanje v športne dejavnosti in omejevanje časa pred zasloni lahko postopoma spremenijo navade.

Povprečne ocene naraščajo, a vendarle se zadnja leta kažejo trendi padanja znanja slovenskih učencev v primerjavi s sovrstniki po svetu. Kje vidite razlog? Je končna ocena res pomembnejša od usvojenega znanja?

V zadnjih letih opažamo zanimiv, a zaskrbljujoč trend, da povprečne ocene učencev naraščajo, medtem ko mednarodne primerjave kažejo, da znanje slovenskih učencev v primerjavi s sovrstniki po svetu stagnira ali celo upada. Sam vidim kar nekaj vzrokov, ki so pripeljali do tega stanja. Zagotovo je eden najpomembnejših pritisk na učitelje in šolo. V želji po zadovoljstvu staršev, miru v razredu in uspešnosti učencev se ocenjevanje pogosto prilagaja pričakovanjem, ne dejanskemu znanju. Učitelji se znajdejo med strokovnimi merili in čustvenimi pričakovanji okolja, kar nemalokrat vodi v velike stiske in izgorevanje učiteljev. Omeniti velja pogostokrat nerealne ambicije staršev, ki si želijo uspeha za svoje otroke, kar je razumljivo. A ko postane ocena cilj sama po sebi, se izgubi pomen učenja kot procesa. Znanje se ne gradi z željo po petici, temveč z radovednostjo, naporom in razumevanjem. Poleg tega vidim sam velik problem tudi v površinskem učenju in digitalnih vplivih. Hitro iskanje odgovorov, učenju za test in pomanjkanje poglobljenega branja vodijo v znanje, ki je kratkotrajno in neuporabno v praksi.

Ocena bi po moje morala biti povratna informacija in ne edini cilj, kot je žal vse pogostejše v realnosti slovenskega šolstva. Otrok, ki razume snov, zna razmišljati in povezovati, je dolgoročno uspešnejši kot tisti, ki zna reproducirati odgovore. V resnici v življenju štejejo veščine, razumevanje in sposobnost reševanja problemov – ne številka na spričevalu. V tem oziru je stanje v šolstvu pri nas na žalost svetlobna leta od uspešnega.

Na šoli lahko poudarjamo bralno pismenost, kritično mišljenje, ustvarjalnost, domišljijo in sodelovanje, vzgajamo za napor, ne za popolnost, se osredotočamo na proces pridobivanja znanja in znanje samo, a dokler v družbi ne ozavešimo, kaj je dejanski cilj vzgoje in izobraževanja slovenskega javnega šolstva, bomo tako otrokom kot še manj njihovim staršem dopovedali, da se nikoli ne učimo za številke, temveč za življenje. In to vse življenje.

Kakšna je prednost manjše šole v podeželskem okolju, kot šola v Šmartnem ob Paki je, v primerjavi z mestnimi šolami z večjim številom otrok?

Šmarška šola je že desetletja prepoznana kot sončna šola, pa ne le zaradi smejočega se sončka kot znaka šole in sončnih kolektorjev na strehi šole, s katerimi že poltretje desetletje zbiramo sončne žarke, ampak zaradi tistih drugih, ki gredo iz srca naravnost v srce. Smo manjša šola v prijetnem podeželskem okolju, kjer se vsi poznamo ne le po imenu, temveč tudi po značaju, interesih in zgodbi. Prav ta osebna povezanost je ena naših največjih prednosti. Manjše število učencev omogoča bolj poglobljeno delo, več pozornosti in prilagajanja potrebam posameznika. Učenci, učitelji in starši tvorimo povezano skupnost, kjer vlada medsebojno spoštovanje, sodelovanje in občutek pripadnosti. Podeželska lega omogoča pogoste dejavnosti v naravi, tesno povezavo z lokalno dediščino in kulturnimi projekti – kar potrjujemo tudi z nazivom Kulturna šola 2025–2029. Naša šola je prostor, kjer se otroci počutijo varne, sprejete in slišane. V manjšem okolju se hitreje zaznajo stiske in potrebe, kar omogoča pravočasno podporo.

Trdno sem prepričan, da majhnost ni omejitev, temveč prednost. S sodelavci, na katere sem izjemno ponosen, znamo znanje preplesti s srčnostjo, ustvarjalnostjo in pristnimi odnosi, v čemer pa vidim temelj za vzgojo celostno razvite osebnosti.

Vsem našim šolarjem, njihovim staršem in seveda vsem svojim sodelavcem želim kar se da umirjen in lep pričetek in seveda uspešno, zdravo in prijetno novo šolsko leto, ki ga bomo, kot je že desetletja v navadi, pričeli z ravnateljevim sladoledom za slajši uvod. Bralcem in ustvarjalcem ŠOP-a pa želim bogato jesen – s soncem, lepimi trenutki in v vsem ostalim, kar nas dela zadovoljne in srečne.

Domačija z dušo in skrbno obdelano zemljo

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Foto: **Ana Turk, osebni arhiv**

Kmetija Ilovšek v Slatinah je več stoletij stara kmetija, na kateri prebiva in marljivo ustvarja že peta generacija. V domači hiši sta v prijetnem vzdušju njeno zgodovino orisala nosilka dejavnosti na kmetiji Ana Turk in njen oče Ladislav Hrastnik.

Da se po domače pri njih reče pri Ilovšku, je najverjetneje zaradi ilovnate zemlje, ki je značilna za njihove obdelovalne površine. Takšno ime je navedeno že na zemljevidu iz časa Marije Terezije in se prenaša iz roda v rod, prek Hrastnikov, do zdaj Turkov in bo takšno bržkone ostalo, pove Ana, dokler bo kmetija obstajala. Domača hiša, stara več sto let, je grajena iz kamna (tufa). Točnega leta izdelave ne pozna nihče, domnevajo pa, da je bila grajena v obdobju, ko se je rušil bližnji lovski dvor (»Vrečnikov grad«), iz katerega ostankov je bila zgrajena škarpa nad Vrečnikovim hribom ter tudi nekaj individualnih hiš po Slatinah. Hiša je bila prvič pomembneje obnovljena leta 1939, ko je bila malce dvignjena in je slamnato kritino zamenjala opečnata, svojo sedanjo podobo pa je dobila leta 2006.

Hišo je obnavljal kar Ladislav sam, za kar pove, da je bil kar velik zalogaj, saj je bilo potrebno hišo spodkopati in hkrati temeljito obnoviti tudi notranjost, vključno z novimi ometi in tlaki, ker so ves ta čas v hiši tudi živeli, so jo obnavljali po delih. Ključna pri tem je bila njegova vztrajnost, pa tudi vedoželjnost, saj je hišo obnavljal v skladu z značilnostmi in specifikami podeželskega stavbarstva – tako je ohranil njeno dušo.

Poseben pomen pri Ilovških ima tudi kapela iz leta 1896, ko je Ladislavov pradedek na domačijo pripeljal stari oltar (na katerem je zapisana letnica 1563) iz cerkve v Šmartnem ob Paki, ki so jo ravno tisti čas obnavljali. Kapelica v velikosti 3 x 3

metre je pravzaprav narejena po merah oltarja in je po 100 letih gradnje, na pobudo Ladislava in s pomočjo dobrotnikov, doživela temeljito prenovu. Dozidan je bil tudi manjši zvonik, v katerem trikrat dnevno zazvoni zvon, prav tako kot v cerkvi v Gorenju.

Mlečna proizvodnja

Ohranjanje družinske dediščine ima zanj še poseben pomen, saj se je Ladislav v tej hiši rodil kot eden izmed šestih otrok in na domačiji tudi ostal ter prevzel kmetijo od svojih staršev. Za kmetovanje se je zanimal že od malih nog, privlačili so ga tudi stroji in veselje do inovacij. Že v sedmem razredu je tako z bratovo pomočjo osnoval napravo, ki je iz satovja navrtala cvetni prah, ne da bi poškodovala satnico. Tudi prve igrače si je izdelal sam. Izobraževal se je na kmetijski šoli v Šentjurju, po končanem šolanju je pričel s kmetovanjem doma.

Sprva je bil glavni dohodek pri Ilovških hmelnarstvo, po požaru v sušilnici pa so slednjega sčasoma opustili ter se z gradnjo novega hleva in nakupom mehanizacije v letu 1975 preusmerili v mlečno proizvodnjo. Pridelali so več kot 90 tisoč litrov mleka letno, pri čemer so trikrat tedensko z njim oskrbovali osnovno šolo v Šmartnem, preostanek pa je šel v zbiralnico. Tako je bilo skoraj 35 let, ko se je šolski odkup končal. Ilovškovi so se s proizvodnjo mleka, njihovo glavno dejavnostjo, ukvarjali še nekaj časa za tem. Ladislav, ki je med drugim kar nekaj strojev izdelal tudi sam, da bi si olajšal svoje delo, in njegova žena z otroki, so marljivo kmetovali. Sčasoma je delo prevzela Ana, ena od štirih hčera, ki si želi, da bi bila kmetija samooskrbna.

Domača zemlja naj bo obdelana!

Če sta nekoč oče in mati obdelovala 30 hektarov, pri čemer sta najemala dobršen kos zemlje, danes obdelujejo nekaj manj kot 8 hektarov. Ko se je Ana poročila z Anžetom, ki je po poklicu veterinar, zaradi česar je velik del dneva odsoten, sta z možem zmanjšala večji del najema, njun glavni cilj je, da je domača zemlja vselej obdelana. Tako imajo danes v hlevu tri krave dojilje in 10 glav ostalega goveda (teletina), večinoma za lastno meso, višek pa gre v odkup. Pri Ilovških imajo tudi štiri prašiče, 10 kokoši in enega konja. Do konjev Ana že od malih nog goji prav posebno ljubezen. Nič čudnega torej, da je po zaključeni kmetijski šoli izbrala študij na Biotehniški fakulteti v Ljubljani (smer živinoreja) in ga zaključila z magisterijem zootehniko. Dve leti se je kalila v turistični enoti v Lipici, kjer je učila jahati tamkajšnje turiste. Od svojega učitelja je dobila sedanjega konja, s katerim se nadvse rada ukvarja. Naredila si je manjšo manežo ter načrtuje, da bo v prihodnosti imela dva konja in tako svoje znanje nesebično predajala svojim otrokom in nečakom.

Ilovškovi imajo poleg živine, travnikov in gozda še velik vrt, na njivi svoj krompir, pridelujejo pa tudi ječmen in pšenico (vsako leto izmenjaje). Za posledek poskrbi manjši sadovnjak, v katerem Ana rada obrezuje drevje.

Ko naključje prinese sladke zgodbe

Avtorica: **Hana Bizjak** Foto: *Prodajalna sladoleda Medo's, osebni arhiv*

Sladoledarna Medo's je že od leta 2014 stalnica v Šmartnem ob Paki, kar pomeni, da letos praznuje že 11. leto delovanja v našem kraju. Lastnik Medi pravi, da smo ga domačini od prvega dne lepo sprejeli in da je vesel, ko vidi, da se stranke vedno znova vračajo.

»Zelo sem zadovoljen s Šmarčani, saj imajo res radi sladoled,« pravi. Statistika pravi, da sladoled obožujemo, pojemo pa ga ogromno – največ spomladi, med dopusti nekoliko manj, sicer pa na splošno res veliko, nam zaupa lastnik. Najbolj priljubljena izbira je pistacija, pogosto pa posegamo tudi po sadnih okusih. Sladoledarna poskrbi, da je v ponudbi vedno nekaj za vsakogar, tudi za tiste, ki imajo kakšne diete. Med bolj drugačne okuse sodita robida in limonina torta, ki vedno znova presenetita obiskovalce.

»Veseli me, da se ljudje vračajo.«

Okuse izbirajo tudi po statistiki – beležijo, kaj gre bolje, in te okuse pogosteje ponudijo, če pa kakšnega dlje časa ni bilo, ga dodajo za popestritev. Tako ponujajo klasične okuse, a vedno z novim presenečenjem. Stranke so zelo raznolike, od najmlajših do starejših. »Veseli me, da vidim ljudi, ki se z veseljem vračajo. To pomeni, da smo zadovoljni na obeh straneh,« pravi Medi. Sladoled je v družini prava tradicija, saj ima njegov brat svojo sladoledarno na Polzeli. Marsikdo pa Mediju pove, da tako dobrega sladoleda niso jedli niti na morju, zato se ob vrnitvi domov vedno oglasijo v Šmartnem ob Paki.

Skupaj ustvarjamo tradicijo

Sladoledarna je odprta vsak dan od 11. ure do pol devete zvečer, ob lepem vremenu tudi dlje. Sezona se začne že marca, a je odvisna od vremena. Ko temperature dosežejo okoli 20 stopinj, pa so vrata odprta vsak dan. Prednost sladoledarne je tudi njena lega ob glavni cesti in trgovini. »Velikokrat se zgodi, da se kdo pelje mimo, pa se obrne in pride nazaj po sladoled,« doda lastnik.

»Zahvaljujem se vsem, ki me redno obiskujete. Veseli me, da nas podpirate, in verjamem, da bomo skupaj še dolgo ustvarjali sladke zgodbe. Ostanimo zvesti drug drugemu in podpirajmo lokalno,« še sporoča Medi.

PESTRO IN DRUŽABNO

Knjižnica vabi!

Avtorica: **Maja Praprotnik**, Knjižnica Šmartno ob Paki Foto: *arhiv Knjižnice Velenje*

Z novim šolskim letom se v knjižnici začenja tudi nova bralna sezona, ki prinaša pestro dogajanje prav za vse generacije.

Ob mednarodnem dnevu pismenosti, ki ga obeležujemo 8. septembra, bomo v Knjižnici Velenje uradno otvorili bralno značko za odrasle. Vabimo vas, da se nam pridružite v ponedeljek, 8. septembra 2025, ob 19.19, ko bomo gostili avtorico **Ireno Cerar**, ki bo predstavila svojo knjigo *Svetišča narave*. Bralno značko za odrasle bomo zaključili 23. aprila 2026, ko obeležujemo svetovni dan knjige.

V četrtek, 9. oktobra 2025 ob 16.30, v Knjižnici Šmartno ob Paki začnemo z novo sezono pravljичne joge za otroke. Pravljіčna joga je zanimiva kombinacija pripovedovanja in telovadbe, ob poslušanju zgodbe otroke popelje v svet jogijskih položajev (asan). Spodbuja gibčnost in domišljijo, hkrati pa omogoča otroku, da je, kar želi biti. Je ena redkih dejavnosti, kjer ni tekmovalnosti in ki jo vsakdo zmore. Ta aktivnost ni samo zabavna, ampak tudi koristna, saj pomaga izboljšati koordinacijo, poveča koncentracijo, umiri dihanje, spodbuja domišljijo in še mnogo več. Pravljіčna joga je primerna za otroke od tretjega leta dalje.

Poleg zanimivih dogodkov pa vas v knjižnici čakajo tudi številne knjižne novosti, nagrajene knjige, zlate hruške, Pikina

in predšolska bralna značka ter drugi literarni biseri. Obiščite knjižnico, izberite si svojo najljubšo knjigo, se potopite v svet domišljije in delite z nami vaše bralne izkušnje. Veselimo se vašega obiska!

Povabilo k sodelovanju

Nacionalni mesec skupnega branja 2025 je posvečen glasnemu branju in pripovedovanju zgodb. Nadaljevanje rdeče niti iz preteklega leta, ko je bilo v ospredje postavljeno branje v javnem prostoru. Tokrat pa se želi še bolj poudariti moč žive besede – tiste, ki se rodi, ko zgodbo preberemo na glas ali jo pripovedujemo iz srca.

Glasno branje in pripovedovanje sta mostova do sveta knjig in zgodb – tudi za tiste, ki morda še niso odkrili njihove lepote ali so nanjo pozabili. Besede oživijo, ko jih izgovorimo, zgodbe pa zaživijo v skupnosti, kjer nas povezujejo kot poslušalce in kot pripovedovalce. Spodbujajo radovednost, prebujajo empatijo in krepijo ljubezen do literature.

Verjamemo, da lahko javne prostore spremenimo v domove

zgodb – kraje, kjer je vsakdo dobrodošel, da prisluhne ali sam deli zgodbo. Vsaka prebrana stran je korak k bogatejši in povezani bralni kulturi.

Pridružite se in delite svojo najljubšo zgodbo – s sošolci, prijatelji, sodelavci ali naključnimi znanci. Skupaj gradimo skupnost, v kateri branje in pripovedovanje živita na vsakem koraku.

Noč na vasi v Paški vasi s prevzemom novega vozila GVM – 1

Avtorica: **Janja Kamenik** Foto: **Urška Strmšek**

Čeprav gre poletje proti koncu, v našem društvu še vedno na polno dogaja. Za nami je naš največji dogodek leta, naša tradicionalna veselica Noč na vasi v Paški vasi. V soboto 12. julija smo izvedli uspešno veselico s Poskočnimi muzikanti. Je bil pa ta dan za nas še posebej prazničen. Na ta dan smo slavnostno prevzeli in blagoslovili naše novo gasilsko vozilo GVM – 1 znamke MAN.

To vozilo, ki je zamenjalo prejšnjega, ki nam je služilo dolgih 20 let, bo v prihodnjih letih pomembno prispevalo k večji varnosti in zaščiti prebivalcev našega požarnega rajona ter tudi širše. Naše društvo že dolga leta skrbi za to, da smo pripravljeni priskočiti na pomoč, ne glede na to, ali gre za požar, poplave ali katero drugo nesrečo. In vsi vemo, da poleg volje in znanja potrebujemo tudi sodobno in zanesljivo opremo. Novo vozilo MAN bo zato za nas veliko več kot samo prevozno sredstvo – bo naš nepogrešljiv pomočnik pri vsakodnevnem delu in intervencijah. Seveda vsi skupaj upamo, da ga bomo več uporabljali za prevoze mladine in članov na tekmovanja, proslave in druge slavnostne dogodke kot za intervencije in druga posredovanja.

Kot je v svojem nagovoru na sami prireditvi povedal predsednik **Jan Ažman**, naj se tudi tukaj še enkrat iskreno zahvalimo, najprej vsem članicam in članom PGD Paška vas, ki ste in smo skozi dolge mesece pomagali, zbirali sredstva, reševali nešteto malenkosti, ki jih ljudje na zunaj niti ne opazijo, Občini Šmartno

ob Paki, ki je s posluhom in sredstvi pokazala, da prepozna pomen gasilstva za naš kraj, donatorjem, botrom tega vozila, ki so s svojim prispevkom omogočili, da smo ta projekt sploh lahko speljali in pa vsem krajanom, ki nas podpirate, nas razumete, ko proti večeru na vajah ropotamo ali ko nas sredi noči kliče sirena. Vaše zaupanje nam pomeni največ. Po uradnem delu smo imeli odlično veselico s Poskočnimi muzikanti. Še prej pa so nas skorajda dve uri zabavali naši mladi gasilci, **Nika Drofelnik, Tilen Kumar, Nace Drofelnik** in **Ažbe Dvornik**, ki so že čisto pravi glasbeniki. Zabava je, kot je pri nas že v navadi, trajala do poznih nočnih ur.

Ko je bilo vse pospravljeno, smo si vzeli krajši poletni oddih, sedaj pa pred našim domom zopet postaja čedalje bolj živahno, saj se člani in mladina pričenjajo pripravljati na zadnji del gasilskih tekmovanj ter na dan odprtih vrat v mesecu oktobru, na katerega vas že sedaj lepo povabimo.

Na pomoč!

Strokovna ekskurzija Pelješac – Korčula

Avtor: **Alojz Slemenšek** Foto: **Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki**

V začetku junija smo se vinogradnice in vinogradniki Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki po nekaj letih spet podali na nekajdnevno strokovno ekskurzijo. Tokrat nas je pot vodila na Pelješac in Korčulo, okušat hrvaška avtohtona vina.

Obiskali smo kleti na Pelješcu in Korčuli, kjer smo okušali čudovita avtohtona vina tega območja, Plavac mali, Dingač, Zinfandel, Postup, Rukatac, Cetinka, Grk, Pošip in Prošek. Obiskali smo ekološko klet Terra Madre ob novem Pelješkem mostu, nato Muzej vina Putnikoviči Pelješac, naslednji dan pa klet Dine v vasi Blato in klet Vitis v Lumbardi. Zadnji dan pa največjo klet Matuško v Potomju na Pelješcu, ki meri kar 3000 m². Spoznali smo način pridelave v vinogradu in predelave v kleti ter izvedeli veliko novega. Obiskali smo tudi nekaj čudovitih mest tega območja. Spoznali smo čudovite ljudi, odlične vinogradnike in zelo kvalitetna vina. Da pa so bili obiski kleti še pestrejši, je vodič **Miran** poskrbel z odličnim vodenjem in petjem dalmatinskih pesmi ob spremljavi s kitaro. Strokovna ekskurzija je v celoti uspela in upamo, da bo še več takšnih.

Postavljanje klopotca

Avtor: **Alojz Slemenšek** Foto: **Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki**

Članice in člani Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki smo v soboto, 9. avgusta 2025, izvedli že sedmo postavljanje klopotca. Ob vsakoletnem postavljanju klopotcev je prav, da se vinogradniki spomnimo izročila, ki ohranja to dediščino, saj klopotec kot simbol slovenskega vinograda nosi skozi čas žlahtno sporočilo.

Klopotec ni samo tehnična, temveč predvsem slovenska kulturna dediščina, katero v zadnjem času ponovno množično obujamo in ohranjamo. Postavljanje klopotcev predstavlja čas, ko se je nekoč gospodar, lastnik vinograda, odločal, ali bo dal viničarju odpoved ali pa ga bo obdržal še za naslednje leto. Klopotec, ta simbol vinogradov in pokazatelj prihoda jeseni, bo vse do trgatve odganjal ptiče, da bo na trti ostalo čim več sladkega grozdja.

Letos smo to nalogo zaupali članu Društva vinogradnikov **Bojanu Rakunu**, ki je na domačiji Vinotoč Rakun v Malem Vrhu zaupano nalogo odlično opravil. Predsednica Društva vinogradnikov **Mojca Praprotnik** je predstavila pomen in idejo postavljanja, zakaj klopotec sploh postavljati in čemu služi. Tudi župan **Janko Kopušar** je poudaril, da več kot bo takšnih prireditev, pestrejša bo življenje v naši občini. Prireditev je odlično vodil »ovtar« **Franc Fužir**, igranje harmonikarja **Tilna Kumarja** je navdušilo obiskovalce, ki so letos prvič šli v krajšem sprevodu do zgornjega vinograda, vseskozi ob spremljavi harmonike. Še posebej pa sta se izkazala postavljalca klopotca Bojan Rakun in **Boštjan Kocuvan**. Žal se letos ni pojavil pravi veter in klopotec ni zapel svoje pesmi, ki bi ji številni obiskovalci z veseljem prisluhnili, bo pa pesem zaigrala kasneje, kajti: »Klopotajoča pesem je nekaj posebnega, živi v dušah vinogradnikov.«

Hvala domačiji Vinotoč Rakun za gostoljubje pri svojem vinogradu oziroma kleti, ki je marsikatero grlo odžejala in tudi lakoto odgnala. Naslednje leto se spet vidimo, verjetno pri drugi zidanici oziroma vinogradu, saj postaja prireditev tradicionalna.

*»Sonči po trsju se grozdje zoreče
in tiho v soncu se polni z močjo
in tiho z žlahtnostjo polni se v pesmi,
ki prek goric jo klopotci pojo.«
(Janko Glazer, Jesenska pesem)*

Po Pilihovem memorialu srečujemo sami sebe

Avtor: **Emil Šterbenk** Foto: **AMD-Društvo ljudske tehnike**

Poletje je čas dopustov, obdobje, ko si vzamemo nekaj časa zase, hkrati pa se v tem času odvija tudi veliko prireditev, ki jih organizirajo ljubitelji starodobnih vozil. Že pred Pilihovim memorialom smo švigali po vsej Sloveniji, ko pa smo ga zelo uspešno spravili pod streho, smo se komaj sproti dogovarjali, kam bo kateri izmed nas šel in zastopal naše barve.

Pilihov memorial, našo osrednjo prireditev, smo organizirali in odlično speljali prvo julijsko soboto, 5. julija, kakor prejšnja leta. Naša prireditev je postregla z novim rekordnim obiskom, saj se je 195 udeležencev pripeljalo k nam s 139 vozili. Ne vemo, ali je temu botroval zanimiv program ali izjemno lepo vreme – verjetno kar oboje. Po zajtrku v Martinovi vasi smo se odpeljali na fotografiranje in snemanje na letališče Šaleškega aerokluba v Lajšah, od tam pa v Šoštanj na ogled mesta in tamkajšnje termoelektrarne ter srečanje zaključili z zabavnim programom v središču Šoštanja. Izjemno veseli smo bili podpore županov Šmartnega ob Paki in Šoštanja, predstavnikov AMZS in SVAMZ ter odličnega sprejema v Šoštanju.

Pred Pilihovim memorialom smo 8. junija bili pri Večno mladih v Šentjurju, pet dni kasneje na zboru starodobnikov v Šoštanju, že naslednji dan pa na prireditvi Najstarodobnik Slovenije v Ormožu. Na srečanju na Goriškem smo bili 21. in 22. junija, nato pa smo se posvetili naši prireditvi. Tudi po Pilihovem memorialu so se dogodki vrstili kot po tekočem traku in nekako nam je le uspelo, da smo jih, kljub dopustom, veliko obiskali. Po dveh tednih smo šli v goste k zgornjesavinjskim starodobnikom, 20. julija smo bili na 33. šoferski nedelji na Rogli, ter se 10. avgusta udeležili blagoslova starodobnikov v Novi Štifti. V Mozirskem

gaju smo naše starodobnike postavili na ogled 15. in 16. avgusta, naslednji dan pa se zapeljali čez Sleme na srečanje v Črno na Koroškem. Zdaj že pripravljamo vse za strokovno ekskurzijo na Madžarsko.

Ob tem nismo pozabili na jubileje naše članice in članov, saj smo **Zlatku Ulagi** šli ofirat dan pred 80. rojstnim dnevom, **Ivanu Korberju** dan pred 60. rojstnim dnevom, za **Natašo Šket** pa ne izdamo, kateri rojstni dan je slavila.

Da smo lahko fotografirali (skoraj) vse udeležence 12. Pilihovega memoriala, smo se morali postaviti na letališče.

Prireditev ob dnevu državnosti v Skornem

Avtor: **Martin Ažman** Foto: **Martin Ažman**

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve VSO je tudi letos 20. junija v Skornem pripravilo prireditev ob dnevu državnosti. Po končani večerni maši za domovino v cerkvi sv. Antona Puščavnika, ki jo je daroval župnik Janez Turinek, je pod cerkvijo potekal slovesen kulturni program.

V uvodu je številne udeležence pozdravil predsednik VSO Zahodna Štajerska, **Stane Zorko**. V nadaljevanju pa je **Janez Janša** kot vabljeni glavni govornik izpostavil veličino in pomen slovenske osamosvojitve. Po pogostitvi s kmečkimi dobrotami se je dogajanje zaključilo z veselim nočnim druženjem ob prižganem kresu.

VLEČI 20. SEP 12:00

NA VREČI

TEK NA VREČNIKOV BREG

Tekmovanje od 4-99 let

Denarne nagrade

Bogata gostinska ponudba

NOVO: Paški Rodeo

Zasvetile bodo poznopoletne festivalske luči ... močno!

Avtorica: **Andreja Urnaut, MC Šmartno ob Paki** Foto: **arhiv MC Šmartno ob Paki**

Ko se polni čudovitih poletnih počitniških doživetij počasi vračamo v ustaljene tirnice naših delovanj, nas za nepozabno edinstven zaključek poletja čakajo posebni dogodki našega Poznopoletnega festivala. Letos jih je kar sedem. Tako raznoliki, a vsi povezani z rdečo nitjo prisrčnosti, odličnosti, veselja, energije.

Preden vas popeljemo skozi podrobnosti našega letošnjega Poznopoletnega festivala, naj podoživimo še prvih 14 dni julija in zadnji teden avgusta, ko je bilo v našem mladinskem centru tako zelo pestro, zabavno in živahno. V otroškem počitniškem živzavu smo tudi letos združili ideje in moči z nekaterimi našimi društvi in LU Velenje. Seveda vas zanima, kaj vse smo počeli, torej ... S člani PGD Šmartno ob Paki smo spoznali delček zahtevnih nalog gasilcev in se v vročem dnevu nato še ohladili s špricanjem. En dan smo ustvarjali z **Damjano** iz LU Velenje, nato pa v drugem pripravili še maso za palačinke, jih s pomočjo **Damjane** in **Špele** z LU Velenje spekli, ter z užitkom pojedli. V našem vodnem živzavu smo si izdelali čolničke, jih "zapeljali" po bazenčku ter se nato osvežili z igrami z vodnimi baloni ter različnimi vodnimi igračami. V druženju s taborniki iz rodu Hudi potok smo spoznali mnoge taborniške veščine. Podali smo se na krajši zanimiv pohod s člani PD Šmartno ob Paki. Spoznali smo čudovito zgodbo in naredili veliko skupinsko sliko polža z **Evo Savino** ter ustvarjali s

hama perlicami. Naša druženja so se zaključila z izdelavo pisanih poletnih svečnikov ter s sladoledom.

Tudi zadnji počitniški teden smo otrokom popestrili z različnimi, res pestrimi druženji. Na zunanji balvanski steni pod kozolcem smo z vaditeljico **Saro** urili mlade plezalne navdušence v kar treh polnih skupinah. Sicer pa smo bili aktivni še v različnih športnih spretnostih in igrah z **Lukom**, se srečali in spoznali s terapevtskim psom s **Špelo** z LU Velenje, podoživeli morske dogodivščine ob ustvarjanju morskih motivov v ustvarjalnici in uporabili svoje ročne ter miselne spretnosti v lego delavnici, pod okriljem Malih ustvarjalcev. Toliko zanimivosti in aktivnosti, da bi zlahka malce podaljšali počitnice ...

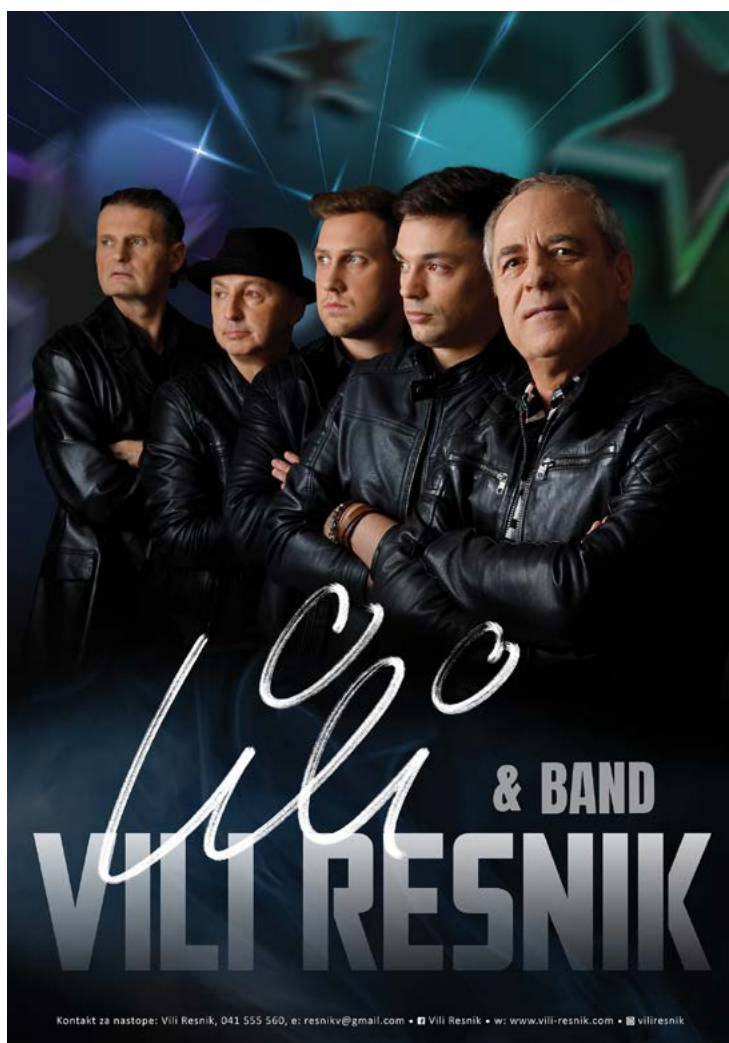
Zdaj pa ... že komaj čakamo, da skupaj z vsemi ljudmi dobre volje vsrkamo vase vse čudovite, vesele, simpatične vibracije našega Poznopoletnega festivala. Da polni vseh najlepših občutkov, barv, vonjev ter doživljajev nato skočimo v pisano jesen! Družili se bomo na naslednjih sedmih dogodkih Poznopoletnega festivala:

***V četrtek, 4. septembra ob 19.00**, bo v dvorani Marof mladinska gledališka skupina Gledališča Pod kozolcem dobesedno prižgala naš PPF z interaktivno predstavo *Bo al' ne bo?* Doživite posebnost komične in interaktivne igre, ki bo prečkala meje odra in dovolila gledalcem narekovati in soustvarjati dogajanje v predstavi. Zamisel je navdihnjena po Allenovi neo-futuristični predstavi *Too Much Light Makes The Baby Go Blind*, v kateri je v 60. minutah

(običajno) izvedenih 30 iger v vrstnem redu, ki ga določijo gledalci. V izvedbi Mladinske gledališke skupine Gledališča Pod kozolcem bodo po nareku občinstva v 45 minutah izvedli več komičnih kratkih iger, ki si jih je izmislil ansambel. Ampak, tako kot med igro, je vaša beseda zadnja: boste ali ne boste prišli na 45 minut zabave, v kateri jim bo – ali pa ne bo – uspelo odigrati vse absurdne zamisli? **Vstopnina je 5 €, pristrčno vabljeni.**

* **V soboto, 6. septembra od 17.00 naprej**, pod šotorom ob Mladinskem centru, sledi veliko odprtje Pozno poletnega festivala z vaškimi igrami v soorganizaciji Turističnega društva Šmartno ob Paki. Že tako zanimivo dogajanje bomo popestrili še s koštiljado, pozno poletno tržnico, srečelovom, poslikavo obraza, ob 20.00 pa se nam na odru pridruži **Vili Resnik z bandom**. **Vili Resnik** je ime, ki ga preprosto poznamo vsi. Ne le kot glasbenika, temveč kot legendo, ki že desetletja navdušuje slovensko občinstvo s svojo energijo, karizmo in glasom, ki zadene naravnost v srce.

Vili Resnik ni le pevec. Je del publike, del ljudi. Je glas generacij, ki povezuje, razveseljuje in daje moč tistim, ki jo potrebujejo. Pogosto pravi, da ni zvezda na odru, ampak človek med ljudmi. Vedno bo stopil z odra v množico, se rokoval, objel, zapel skupaj z občinstvom – ker verjame, da glasba zazveni šele, ko jo deliš z ljudmi.

Leta 1990 je postal glavni vokalist priljubljene skupine Pop Design, s katero je požel velik uspeh in ustvaril hite, kot so *Ko si na tleh*, *Ne bom ti lagal*, *Potepuh*, *Pokliči me nocoj* in mnoge druge. Leta 1995 se je odločil za samostojno pot in postal ena največjih glasbenih zvezd v Sloveniji. Leta 1998 je Slovenijo zastopal na Evroviziji

s pesmijo *Naj bogovi slišijo*, ki še danes velja za eno najbolj prepoznavnih slovenskih evrovizijskih balad. **Vili** zase pravi: »Jaz dajem ljudem, oni pa meni. Oni so moj navdih, moja moč, moja energija.«

Pridružite se nam torej na BREZPLAČNEM DOGODKU IN KONCERTU VILIIJA RESNIKA.

* **V petek, 12. septembra, nas ob 20.00** pod šotorom ob Mladinskem centru čaka nepozabno doživetje z **Etno bando Poseben Gušt**.

Kot vsaka dobra stvar, je tudi etno duet Poseben Gušt nastal spontano, iz skromne, a pristrčne silvestrske zabave leta 2006. Kriva je bila posrečena kemija pevcu **Aleša Pluta** in kitaristu **Tomaža Šulna**, dveh takratnih sodelavcev in poslej dobrih prijateljev, ki čisto slučajno cenita življenjsko resnico, družbeno pravico in žalostno-vesele zgodbe iz preteklosti na podoben način. Vse to kar kipi iz nezamenljive glasbene poezije izvirnega dueta **Iztoka Mlakarja** in **Davida Šuligoja**. Njune pronicljive pesmi govorijo o sami srži naših življenj, ki se vrtijo okoli namiznih dobrot, vina, ljubezni, druženja, dela, politike ter zdrave pameti – filozofije, ki jo najdemo na kmetih, v tovarni in gostilni. Tudi Tomaž in Aleš cenita te vire življenja, iz katerih vsakdo lovi drobtinice sreče, smisla in modrosti. Enako lahko rečemo tudi za **Marka Šušteršiča** na harmoniki in **Tomaža Zorka** na kontrabasu, ki sta se jima pridružila konec leta 2013, ko se je nastali kvartet, ki nastopa tudi kot trio in duet, preimenoval v **Etno banda Poseben gušt**. Z obilo poglobljenega dela poskušajo čim bolj usvojiti Mlakarjeve pesmi in jih na svojih nastopih s kvalitetno glasbo in petjem, pa tudi obilo srčnosti in živahne interpretacije, verodostojno predstaviti občinstvu. Njihove koncerte Iztokove poezije, pa naj bodo kratki ali celovečerni, človek zapusti poln bogate mere smeha in iskrene resnice, ki je danes že silna redkost. Naj povemo, da jih je Iztok Mlakar že poslušal in jih tudi pristrčno pohvalil.

Vstopnice v predprodaji so 17 €, na dan dogodka pa 20 €.

* Nadaljujemo s predstavo, ki je skoraj komedija ... **V petek, 19. septembra ob 19.00**, se nam bosta v Kulturnem domu Šmartno ob Paki s *Pivo-m* predstavila **Gojmir Lešnjak Gojc** in **Jaša Jamnik**. *Pivo* je komedija o očetu in sinu ter njunem odnosu skozi šest desetletij življenja. Avtor **Miro Gavran** s polno mero subtilnega humorja in topline izriše sodobne karakterje in nas vodi skozi situacije, ki smo jih mnogi preživeli s starši ali z našimi otroki.

Oče in sin. Spremljamo ju skozi vse življenje, od zibke do doma za ostarele. Oče in sin. Vedno znova ob steklenički piva. Oče in sin. O prvi ljubezni, poroki, ločitvi. Oče in sin. O športu, kulturi, dekletih, materah in ženah. Ter ljubicah. Pa tudi o otrocih in vnukih. Igra o ljubezni, ki jo radi gledajo tako moški kot ženske, se šarmantno poigrava z medgeneracijskimi odnosi, igralca pa kreirata prepričljiva lika, katera boste zagotovo vzljubili.

Komedijo *Pivo* so ustvarili trije prijatelji in odlični mojstri svojega poklica, vsi diplomanti Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, združeni v ljubezni do gledališča – in piva.

Vstopnice v predprodaji so 17 €, na dan dogodka pa 20 €.

* Prav posebne vibracije nam ponuja **sobota, 20. septembra**, ko nas pod prireditvenim šotorom ob Mladinskem centru **ob 17.00 čaka tržnica** uporabnih starin in ob **19.00 koncert skupine Teachings Of The Ocean**.

Kvartet Teachings of the Ocean je začel delovati kot trio 2017, ko se je v samoprodukciji lotil snemanja prvega albuma *Middle Riddle*. Leta 2024 se jim pridruži kitarist in lotijo se priprav za naslednji album. Igrajo neke vrste akustičen rock, ki poudarja ritmiko, naravne lastnosti zvoka in izpovednost. Žanri se znotraj repertoarja spreminjajo in nihajo med navdih iz folk platit do »reggae-ja«, a se držijo trubadurske različice mini-rock zasedbe. Ustvarjajo v slovenskem in angleškem jeziku. V prvi vrsti ustvarjajo glasbo iz ljubezni. Glasbe se lotevajo s predanostjo in sproščenostjo.

Na koncertu v Šmartnem ob Paki bodo predstavili najmanj 20 skladb, od katerih je vsaka zgodba zase. Pred in med nastopom bodo na tržnici na voljo uporabni starinski predmeti. S tem se izraža poklon prednikom in njihovi tako glasbeni kot imovinski predaji.

Dogodek in koncert sta za obiskovalce BREZPLAČNA.

* Smeha in dobre volje bo poln tudi **petek, 26. septembra, ko nas bodo ob 19.00** v Kulturnem domu Gorenje, s predstavo *Zbudi se, Katka*, razveseljevali člani Kulturnega društva Gorenje.

Niko copata, vdan zakonski mož naj bi ostal sam doma, saj mora njegova temperamentna žena Elvira, ravno na svoj rojstni dan peljati svojo srborito mamo v rodni Smrdunec. Da pa Niko ne bi bil preveč osamljen, stopijo v ospredje njegovi štirje prijatelji, ki so namazani z vsemi žavbami. Fantje bi si radi popestrili večer, a na žalost ne bo vse potekalo tako kot si je zamislil kvazi režiser Igor. Nikotova tašča in Elvira se vrnete nepričakovano, mnogo prezgodaj in ob najbolj neugodnem času. Pet »kvartopircev« se muči s prenašanjem in skrivanjem omamljene plesalke in igralke Katke ... pardon Katarine. »Vse poti v tem labirintu vodijo preko WC-ja in omar, direkt na ... balkon. Je izhod skozi glavna vrata tega labirinta sploh še mogoč?« Pomagajte jim najti pot do izhoda ali pa boste še sami zašli vanj!

Avtor: **Milan Grgič**, priredba in režija: **Franc Fužir**

Vstopnina za predstavo je 10 €.

* Festivalsko dogajanje pa zaključujemo s predstavo *Obiski* Gledališča Pod kozolcem, v **petek, 3. oktobra ob 19.00**, v Kulturnem domu Šmartno ob Paki.

Lahko bi rekli, da je komedija *Obiski*, avtorja **Vinka Möderndorferja**, samo zabavna in vsakdanja komedija o odraščanju nekega mladega para, pri čemer se oba, Vesna in Sandi, ne moreta vzpostaviti kot samostojni osebi niti sama zase niti v paru, vendar

je taka le na površini. Kaj njune težave pogloblja? Napoti sta jima starša ...

V sociološkem kontekstu se lahko družinski obiski razumejo kot priložnost za prenos vrednot, tradicij in kulturnih vzorcev z ene generacije na drugo ter kot prostor, kjer se reproducirajo družbene norme in pričakovanja. Skratka, družinski obiski so kompleksen in bogat fenomen, katerega analiza s sociološkega vidika lahko razkrije številne družbene procese in odnose. Vse to nam je avtor besedila Vinko Möderndorfer začel z iskrim humorjem, popekel v vroči pečici aktualnih družbenih dogajanj in serviral na pladnju nam vseh znanih družinskih situacij.

Pa dober tek!

Vstopnina za predstavo je 10 €.

Za Poznopoletni festival so na voljo tudi FESTIVALSKE VSTOPNICE po ceni 50 €.

Za vse dodatne informacije nas poiščite na Facebooku in Instagramu, vstopnice za plačljive dogodke pa lahko rezervirate in kupite pri nas v Mladinskem centru, nas pokličete na 064 167 940 ali pa jih kupite preko spletne platforme **OLAI**, oziroma na vseh njihovih pooblaščenih prodajnih mestih (3DVA, Shell, Logo).

Z iskrkami v očeh vas torej vabimo, da požete, plešete, se smežete, doživljate, dihate z nami v vsakem dogodku, ki vas pritegne. Naj nas objame čarobnost poznega poletja, da bomo skupaj uživali tudi v vseh čudovitih barvah in obilju jeseni.

VAŠKE IGRE

ŠMARTNO OB PAKI

V sklopu Poznopoletnega festivala

**6. SEPTEMBER 2025
OB 17.00**

Mladinski center Šmartno ob Paki

ZABAVA ŠPORT DRUŽENJE

Več informacij: 031 713 763 ali 064 167 940

TURISTIČNO DRUŠTVO
ŠMARTNO OB PAKI

MC ŠOP
MLADINSKI CENTER
ŠMARTNO OB PAKI

Gibanje za vsakogar – vabljeni na vadbe v MC Šmartno ob Paki

Avtor: MC Šmartno ob Paki Foto: arhiv MC Šmartno ob Paki

Bi radi naredili nekaj dobrega zase, se sprostili, razmigali telo in preživeli čas v prijetni družbi? V Mladinskem centru Šmartno ob Paki skozi vse leto potekajo raznolike vadbe za vse generacije in interese – od plesnih ritmov do sprostitvenih tehnik in funkcionalnega treninga.

Ponedeljki so namenjeni plesu! V večernem času poteka energična plesna vadba Latino solo, ki poskrbi za dober tempo, pozitivno vzdušje in obilo zabave.

Torki so rezervirani za najmlajše plesalce (Cici ples, 3-6 let). Za vse, ki iščejo umirjeno gibanje in sprostitvev (joga, pilates, Taqime), pa tudi za tiste, ki imajo raje bolj dinamično vadbo, je na voljo priljubljena IziFit vadba. Ob sredah se lahko udeležite vadbe Zadovoljna in iskriva, zadnje srede v mesecu pa vas vabimo na posebno zvočno kopel z gongi, ki s svojimi vibracijami sproščajo in uravnavajo telesno energijo. Ob četrtek nadaljujemo s programom za srce in ožilje (koronarna vadba) in še z eno uro IziFit.

Vse vadbe potekajo v prostorih Mladinskega centra Šmartno ob Paki (dvorana Marof, podstrešje ali galerija Dile), vodijo pa jih izkušeni vaditelji in vaditeljice, ki poskrbijo za spodbudno, varno in prijetno vadbno okolje. Ne glede na leta ali telesno pripravljenost – vsakdo lahko najde nekaj zase. Urnik in kontaktne podatke vadb najdete na zadnji strani glasila ŠOP, v rubriki NAPOVEDNIK DOGODKOV.

ZAPLEŠI V RITMIH LATINO SOLO V ŠMARTNEM OB PAKI

V Šmartnem ob Paki se vsak teden srečujejo plesalke, ki jih povezuje ljubezen do glasbe, gibanja in dobre volje. Latino solo vadba je namenjena vsem – ne glede na starost, plesno predznanje ali telesno pripravljenost. Posebna prednost te vadbe je, da zanjo ne potrebujete plesnega partnerja. Na vadbah vlada sproščeno in veselo vzdušje. Ob živahnih ritmihi salse, bachate, cha-cha-cha, tanga in drugih plesov se boste razmigali, okrepili telo, sprostili misli in predvsem uživali. Skupine so odlične, energija pa vedno navdihujoča. Če si želite narediti nekaj dobrega zase, se razgibati in hkrati zabavati, vas toplo vabimo, da se nam pridružite. Pridite in zaplešite z nasmehom – obljublamo, da bo vsak trening poln nasmehov in pozitivne energije!

SMARAGD
STUDIO

Zapleši z nami LATINO SOLO
v MC Šmartno ob Paki.

naslovna slika: Aneta Dilekova iz MC Šmartno ob Paki

NADALJEVALNA SKUPINA
ponedeljek, ob 18:30

ZAČETNA SKUPINA
ponedeljek, ob 19:30

Začetnik: 15. 9. 2025
Prva vaja je brezplačna!

www.smaragd-plesnistudio.si

PLESNA ŠOLA M-DANCE

Plesna šola M-DANCE v Šmartnem ob Paki že vrsto let ponuja Cici plesni program za najmlajše (3-6 let) ter Hiphop plesne tečaje za osnovnošolce (od 1. do 4. razreda). Plesna šola, ki svoje tečaje ponuja na kar 11 lokacijah po Sloveniji širi plesno znanje med

mladimi, ki v prostem času radi uživajo v gibanju, glasbi in dobri družbi. Otroci pri njih pridobijo veliko na motorični sposobnosti, samozavesti, socializaciji, prav tako pa se za sprostijo ob zvokih popularne glasbe. Posebnost plesne šole M-dance je ta, da njihovi člani poleg samih plesnih vaj dobijo veliko priložnosti, da nadgradijo svoje plesno znanje – nastopajo lahko v plesnih predstavah, potujejo lahko na plesna izobraževanja po svetu, tekmujejo lahko na plesnih tekmovanjih. Njihov trenutni najboljši plesni rezultat je 2. mesto na svetovnem prvenstvu. Vabljeni, da se ob torkih v Šmartnem ob Paki pridružite veliki plesni družini. Vpis je enostaven na www.m-dance.si.

Zapleši **Mdance**
STUDIO

PLESNI TEČAJI ZA OTROKE
V ŠMARTNEM OB PAKI
(MC ŠMARTNO OB PAKI, MAROF)

TOREK OD 2.9.2025
16:15-17:00 CICI PROGRAM (3-6 let)
17:00-18:00 HIPHOP 1 (1.-4. razred)

VPIS JE ENOSTAVEN NA www.m-dance.si

VADBA JOGE

Vadba joge že več kot 20 let poteka v prijetnih podstrešnih prostorih Hiše mladih (Galerija Dile) in Marofa (Dvorana Podstrešje). V njih se dobro počutimo, ker sta to mirna, zračna, svetla in čista kotička, kakršna za vadbo nujno potrebujemo. Tradicionalno, izvorno jogo izvajamo po sistemu Joga v vsakdanjem življenju, ki je prilagojen sodobnemu človeku. Vadbo začnemo s sproščanjem telesa, s čimer ostrimo zavest o svojem telesu. Pripravljamo ga na izvajanje telesnih in dihalnih vaj, ki učinkujejo na mišice, sklepe, notranje organe, krvni obtok, živčni in limfni sistem, dihanje in tudi na duševnost. S preprostimi tehnikami koncentracije krepimo spomin in razvijamo sposobnost osredotočanja. Z redno vadbo joge vzpostavljamo notranje ravnovesje, razvijamo veselje do življenja, moč in pogum. Vadba je tudi priložnost za srečevanja, za spoznavanja drugih ljudi, za kratek klepet, deljenje življenjskih izkušenj in spoznanj ter za trenutek smeha. Veseli smo vsakega, ki se nam pridruži!

PILATES

Pilates je namenjen vsem ženskam, ki si želijo boljšega počutja, več energije ter zmanjšanja bolečin in napetosti. Gre za nežno vadbo, pri kateri kombiniramo vaje za gibljivost, moč, vzdržljivost in ravnotežje. Posebno pozornost namenjamo tudi drži, dihanju, jedru ter medeničnemu dnu. Glavni namen vadbe je izboljšanje počutja, zato poteka vadba v srednje intenzivnem tempu in se prilagaja vsaki posameznici. V skupini je največ osem udeleženk,

kar omogoča bolj osebni pristop.

Vadbo vodita **Lucija Maglica Mastnak** (kineziologinja) in **Manca Salmič** (fizioterapevtka). Zaradi velikega interesa smo letos odprli tri termine – ob torkih ob 18.00 in 19.00 ter ob četrtek ob 18.00. Izbirate lahko med vadbo enkrat ali dvakrat tedensko. Za več informacij lahko pokličete na 064 269 931 (Lucija) ali pišete na lucija.maglica@gmail.com.

ZADOVOLJNA IN ISKRIVA

Zadovoljne se iskrimo v naši varni ženski oazi že četrto leto. V naših srečanjih, katerim prav ne moremo reči »samo vadba«, se družimo ženske različnih starosti, katerim je mar za prav vsako posameznico, kjer je osnova spoštovanje univerzalnosti vsake ženske, kjer se spodbujamo, povezujemo in skupaj rastemo. Z najpreprostejšimi različnimi tehnikami, ki so vezane tako na cikel narave kot na ženski naravni cikel, usvajamo načine in pristope, s katerimi »moderna« ženska, z ultra hitrim tempom življenja in s pomanjkanjem časa, lahko dobi takojšnje zdravstvene, antistresne in lepote rezultate.

Prižigamo svoje ženske hormone, naredimo kakšno obrazno vajo, poskrbimo za aktivacijo in zdravo delovanje svojih notranjih organov, aktiviramo žleze v glavi, krepimo svoje mišice, raztezamo svoje telo, ujamemo podpirne energije za aktivacije pozitivnih sprememb, se umirimo ob mudrah in meditacijah ... ob vsem tem pa se sproščeno mnogokrat nasmejemo do solz, da odhajamo domov z iskricami v očeh, sproščene, zadovoljne ter prižgane. V čudoviti dvorani Marof se srečujemo ob sredah zvečer, razen zadnjo sredo v mesecu, ko se naše mehke vadbe nadgradijo z večerom ob zvočni kopeli z gongi. Naše vadbe so brezplačne. Če iščeš svojo varno zlato oazo, kjer se lahko napolniš in sprostiš, ljubeče vabljeni v naš krog.

ZVOČNA KOPEL Z GONGI

S poslušanjem čudovitih zvokov, ki nas popeljejo v naš notranji svet, začutimo svojo moč in možnost, da naredimo spremembo pri sebi, spreminjamo naša prepričanja in mišljenja. Zvoki nas energijsko podprejo in odprejo zavedanje. Pomagajo nam, da se osvobodimo stresa, strahu in negativnih čustev, lažje prisluhnemo sebi in vsemu lepemu, kar nas obdaja. Med igranjem se globoko sprosti in regenerira celotno telo, lahko tudi zaspimo ali pa se podamo v raziskovanje našega čutilnega telesa. Preden se potopimo v zvoke gonga naredimo krajšo meditacijo, vizualizacijo ali pa samo sproščeno zadihamo. Pričnemo z nežnim igranjem na himalajske posodice, oceanski boben, dežno palico, koši zvončke in ostale instrumente, nato sledi igranje na planetarni gong Jupiter... Če si želite sprostitev, ste vabljeni **vsako zadnjo sredo v mesecu ob 19. uri** v prijetni prostor dvorane Marof. Zaželeni je energijska izmenjava 10 EUR.

VADBE ŠALEŠKEGA KORONARNEGA KLUBA

Šaleški koronarni klub tudi letos izvaja aerobno vadbo za člane kluba. V Šmartnem ob Paki poteka telesna vadba **ob četrtek ob 18. uri v Mladinskem centru v dvorani Marof**. V vadbeni skupini je okrog 20 vadečih in večina se vadbe redno udeležuje. Pred začetkom vadbe vsem vadečim izmerimo krvni tlak in pulz ter te vrednosti evidentiramo. Vadba poteka pod vodstvom **Aleša**, prof. tel. vzgoje. Občasno vodi vadbo **Marija Šišmanovič**, ki je opravila usposabljanje vaditeljev ZDKKS. Na začetku vadbe si ogrejemo vsak sklop mišic. Če je potrebno, vaditelj posameznemu vadečemu izmeri krvni tlak, pulz in nivo kisika v krvi. Vaje so

namenjene ohranjanju in povečevanju gibljivosti in ravnotežja, ohranjanju mišične mase, koordinaciji, preprečitvi demence in krepitvi srčne mišice. Pri vajah uporabljamo trakove, palice, stole, občasno žoge in blazine. Vsak vadeči pri vadbi upošteva svoje zmožnosti. Zaključek vadbe je namenjen dihalnim vajam in sproščanju. Zavedamo se pomena redne telesne vadbe, zato se vadbe z veseljem udeležujemo. Dokazano je, da je redna telesna vadba koristna za zdravje in izboljšuje kakovost življenja. K temu pa pripomore tudi dobro vzdušje v skupini kakor tudi klepet pred vadbo in po njej.

LU VELENJE IN PLANET GENERACIJ+

Večgeneracijski center Planet generacij+, ki deluje v okviru Ljudske univerze Velenje, izvaja brezplačne aktivnosti za različne ciljne skupine. V sodelovanju z Mladinskim centrom Šmartno ob Paki v letošnjem letu potekajo različne aktivnosti. Velik poudarek dajemo na digitalno izobraževanje starejših. Učenje uporabe pametnega telefona poteka z uporabo praktičnih primerov in reševanjem težav, ki se pojavijo med uporabo. Med počitnicami so potekale aktivnosti za otroke. Otroci so se preizkusili v peki palačink, ustvarjali so poletne voščilnice, razmigali pa so se tudi pri vadbi pilatesa.

Za starejše smo pripravili vaje za spomin, kjer so z različnimi vajami krepili koncentracijo in spomin.

Veliko zanimanje je bilo tudi za spoznavanje osnov kaligrafije, kjer smo spoznali gotico, pisavo, ki je zelo uporabna pri pisanju voščilnic. Projekt sofinancirajo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Evropski socialni sklad+ in lokalne skupnosti. Vabljeni, da poiščete vsebine, ki vas zanimajo in se nam v prihodnje pridružite na kateri od delavnic.

Šest rodov, ena misija – prihodnost taborništva za naslednjih 60 let

Avtor: **DT rod Hudi potok Šmartno ob Paki** Foto: **Nik Plešivčnik**

Šest taborniških rodov iz Šaleške doline, združenih pod okriljem Šaleške zveze tabornikov (ŠZT), že skoraj 60 let tabori v tako imenovanem Kajuhovem taboru v Ribnem pri Bledu. Ta prostor je sčasoma postal ključen del naše taborniške identitete in nepozabnih poletnih doživetij. Vsako leto tam tabori približno 1.250 mladih tabornikov.

A najemna pogodba za zemljišče, na katerem tabor stoji, se izteče **konec leta 2026**. Zato je ŠZT začel projekt z naslovom »**Taborni prostor ŠZT**«, s katerim si prizadeva zagotoviti **stalen taborni prostor** – bodisi z **nakupom obstoječega zemljišča**, bodisi z iskanjem primerne **nove lokacije**. Lasten prostor bi omogočal nemoteno izvajanje taborniških dejavnosti, stalnost prostora pa omogoča izkoristek okolice tabora, zmanjša logistično breme organizacije letnih taborjenj in krepi pripadnost članov.

Zakaj je projekt pomemben za lokalno skupnost:

- ŠZT deluje že od **leta 1959**, tabor v Ribnem pa so najeli leta **1967**, kar priča o trajni tradiciji in vplivu na mladino.
- Taborniki so dejavni prostovoljci, ki z vzgojo mladih prispevajo

k razvoju odgovornih in solidarnih posameznikov.

- Lasten taborni prostor bi pomenil večjo svobodo pri organizaciji programov, večjo varnost in trajnost delovanja.
- Lokalna podpora bi omogočila ohranitev bogate dediščine in nadaljevanje taborniških vrednot tudi za prihodnje generacije.

Zveza, katere člani smo neprofitna taborniška društva, se financira iz prispevkov članov, prostovoljnega dela in programskih sredstev, zato za uresničitev zamisli potrebujemo podporo širše skupnosti.

POMAGATE NAM LAHKO NA VEČ NAČINOV

FIZIČNE OSEBE

S finančno donacijo

TRR: SI56 6100 0002 9134 685
Namen: Nakup tabornega prostora
Referenca: SI00 2025

KODA ZA DIREKTNO PLAČILO
PREKO MOBILNE BANKE

POSLOVNI SUBJEKTI

S podjetji in drugimi organizacijami, ki so zainteresirane za sodelovanje, svetujemo podpis donatorske pogodbe.

Kontaktirajte nas na info@szt.si ali hudi.potok@gmail.com.

Z SMS donacijo **TABOR 5 na 1919**

Prispevajo lahko uporabniki mobilnih storitev
Telekoma Slovenije, Telemacha, A1 in T2.

Več o projektu si lahko preberete na www.szt.si/projekt-taborni-prostor-szt/. Za vsa vprašanja pa smo vam na voljo tudi v našem rodu preko e-pošte hudi.potok@gmail.com ali naši Facebook strani.

Med poletnimi počitnicami je pestro!

Avtorica: **Diana Podgoršek** Foto: **arhiv RGL**

Tudi letos smo taborniki rodu Hudi potok (Šmartno ob Paki) s prijatelji uspešno izvedli svoje vsakoletno poletno taborjenje, ki je potekalo od 13. do 21. julija 2025 v Kajuhovem taboru v Ribnem pri Bledu.

Tema letošnjega tabora so bili »**poklici v akciji**« in tako je vsak dan ponudil novo priložnost, da se udeleženci spoznajo z novim poklicem in veščinami. Tako so se nam na taborjenju pridružili vojaki, ki so pričarali pravo vojaško budnico in telovadbo, in policisti, ki so pokazali, kaj vse uporabljajo pri svojem delu. Spoznali smo tudi poklic gasilca, kmeta, umetnika, znanstvenika ter medicenca. Na taborjenju pa seveda nismo pozabili na tradicionalne aktivnosti, kot so proga preživetja, izlet v Bohinj, bivakiranje in krst za vse novince.

Letos so vodniški tečaj uspešno opravili trije naši člani, ki bodo z novim šolskim letom pričeli z delom s svojim vodom. Takoj po taborjenju pa so se odpravili na vseslovensko srečanje tabornikov – ZLET, ki poteka vsaka štiri leta. Letos je potekal na Krasu. Na njem se je zbralo okoli 1000 udeležencev iz vse Slovenije in tujine ter še 2000 prostovoljcev, ki so pomagali pri izvedbi. Vodilo ZLET-a 2025 je bilo zavedanje taborniškega načina življenja in osebne rasti ob njem.

Tudi letošnje poletje je torej bilo polno smeha, učenja, novih prijateljstev in nepozabnih doživetij. Naše tabornice in taborniki so dokazali pogum, ustvarjalnost in zmožnost timskega dela – vse sestavine dobrega taborniškega duha. Vabimo vse, ki jih zanima taborniško življenje, da se nam pridružijo in skupaj z nami ustvarjajo zgodbe v naravi – od oktobra dalje. Več o pričetku taborniških srečanj in drugih aktivnostih najdete na rhp.taborniki.si ali na naši Facebook strani.

Ekskurzija učencev v Pivko

Avtor: OŠ bratov Letonja Foto: OŠ bratov Letonja

V sredo, 18. junija 2025, smo se učenci in učitelji OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki ter člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Velenje ponovno povezali z učenci Osnovne šole Gorica iz Velenja in se skupaj odpravili na strokovno ekskurzijo v Park vojaške zgodovine Pivka.

Tokrat smo se ekskurzije udeležili osmošolci in izbrani sedmošolci – skupaj 18 učencev naše šole. Ob prihodu v Pivko nas je pričakal izkušen vodič, ki nas je popeljal skozi največji muzejski kompleks vojaške zgodovine v Sloveniji. Ogledali smo si impresivno zbirko vojaških vozil, letal, ladijskih modelov, orožja in uniform, ki pričajo o razvoju vojaške tehnologije in zgodovinskih dogodkih 20. stoletja. Posebno pozornost smo namenili razstavi o osamosvojitveni vojni za Slovenijo, kjer smo lahko videli izvirne predmete, dokumente in vozila, uporabljena leta 1991.

Naš obisk je imel poseben pomen, saj nas je tudi tokrat spremljal veteran vojne za Slovenijo, gospod **Franč Kačičnik**, ki nam je s svojim pričevanjem dodatno približal dogajanja iz obdobja osamosvojitve. Njegove osebne izkušnje so v nas vzbudile spoštovanje in razmislek o vrednotah svobode, poguma in miru. V lepem in sončnem vremenu je bilo tudi dovolj časa za sproščeno druženje pred muzejem. Učenci smo izmenjevali vtise, spoznavali vrstnike z druge šole in sklepali nova prijateljstva – kar je še dodatno okrepilo medšolsko povezovanje.

KULTURA

Podprite Šmarčane na Zlati harmoniki Ljubečne

Avtor: Uredništvo

Zlata harmonika Ljubečne je najstarejše harmonikarsko tekmovanje v Sloveniji. Deluje od leta 1981 pod okriljem KUD Ljubečna, zadnja štiri leta pa pod taktirko domačina, vsestranskega glasbenika Roberta Goličnika.

Zlata harmonika Ljubečne ima zelo pomembno vlogo pri širjenju in napredku kvalitetne slovenske narodnozabavne glasbe. V teh letih se je po zaslugi ZH Ljubečne na slovenski narodnozabavni sceni rodilo veliko novih odličnih harmonikarjev, ki igrajo v uspešnih ansamblih ali pa so solisti oz. mentorji. V preteklem letu so dokazali, da je zanimanje za tekmovanje še vedno zelo veliko, saj se je v finalu pomerilo kar 44 tekmovalcev. Najboljši so se v popoldanskem revijalnem delu predstavili obiskovalcem, kateri

so do zadnjega napolnili tamkajšnjo dvorano.

Tudi iz našega kraja se bo letos tekmovanja udeležilo kar nekaj tekmovalcev, in sicer **Žiga Hriberšek, Maj Kovačič, Nika Drofelnik, Tilen Kumar in Ažbe Dvornik**, vsi učenci GŠ Goličnik. Vsem tekmovalcem želimo veliko uspeha, kako pa so se odrezali, bomo pisali v naslednji številki. Podprite mlade harmonikarje tudi vi z udeležbo na Zlati harmoniki Ljubečne, vstopnine ni.

Izlet v sončen dan

Avtorica: Janja Grubelnik

Prebudilo me je sonce, ki je skozi okno božalo moja lica. Zaspano pretegnem telo in se naslonim na kužka, ki leno dremucka poleg mene.

Zamislil sem. Dan bi lahko preživela nekje v naravi, ki tako toplo vabi na plano.

Že sedim na balkonu ob skodelici dišeče kave in razmišljam. Pa ne dolgo! Hitro se oblečem, napolnim nahrbtnik s hrano in vodo. Še za kužka vzamem stvari in se že peljeva v neznano.

Ustavila sva se ob veliki reki. Ribe so naju s skakanjem iz vode pozdravljale. Tudi one so čutile toploto, katere je sonce ponujalo na pretek. Na bližnjem travniku so brenčale čebele, preletavali so metulji ... Naenkrat pa pokuka iz visoke trave mali bambi. Pa

dajte no, kako je pa to bitjece luškano. Sploh ga ni motila najina bližina. Seveda se ga nisva dotikala, da ga mamica nebi pustila samega in sva se s kužkom lepo odpravila drugam.

Ustavila sva se tam, kjer imajo sok in slaščice. Dobro sva se posladkala in se počasi odpravila domov. Dan sva zaključila še s sprehodom po parku. Krasno sva se imela v tem prelepem sončnem dnevu.

ODELO SLOVENIJA ZAPOSLUJE

Na lokacijo v Preboldu v svoj kolektiv vabimo nove sodelavce za delo v oddelkih:

- elektronika in
- montaža.

Organiziran je avtobusni prevoz na relacijah:

- Hrastnik-Trbovlje-Prebold ter
- Velenje-Šoštanj-Letuš-Prebold.

Prijave in informacije:
Email: zaposlitev@odelo.si
Telefon: 031 765 810

Vizionarka – dekleta v svetu digitalnih priložnosti

Tvoja ustvarjalnost, tvoja tehnologija, tvoja prihodnost.

Na Andragoškem zavodu Ljudska univerza Velenje so zasnovali projekt *Vizionarka*, namenjen dekletom od 6 do 21 let, ki stopajo na pot raziskovanja digitalnega sveta. Program dekletom ponuja priložnost, da razvijajo svoje ustvarjalne in tehnične spretnosti skozi programiranje, 3D oblikovanje, multimedijo in podjetniško razmišljanje.

Vizionarka gradi samozavest, spodbuja inovativnost in ruši stereotipe, da so tehnološki in naravoslovni poklici namenjeni zgolj fantom.

V varnem in spodbudnem učnem okolju se bodo dekleta učila, kako svoje ideje pretvoriti v digitalne rešitve za resnične družbene izzive in pri tem postajale prave vizionarke prihodnosti.

Projekt Vizionarka, sofinanciran s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo, vam ponuja nepozabno 22-urno brezplačno izobraževanje, da postanete graditeljice prihodnosti. Informacije dobite na kontaktni točki Andragoškega zavoda Ljudska univerza Velenje od ponedeljka do petka od 9. do 15. ure.

Pravilna uporaba besed »potrebovati« in »rabiti«

Avtorica: **Ida Centrih**

Materni jezik je naš spremljevalec že od prvih začetkov, ko ga še samo poslušamo od staršev, najpogosteje od matere (včasih je vsaj bilo tako, ko so se z otroki največ ukvarjale matere), nato ga že počasi usvajamo govorno in potem ga vse življenje vsestransko bogatimo govorno in pisno. Največ strokovnega znanja nam dá seveda šolsko izobraževanje.

S čim bogatejšim besednim zakladom lažje komuniciramo drug z drugim, izražamo razna čustva in občutenja. Čim več znanja maternega jezika imamo, bolj smo samozavestni v pisnem in ustnem sporočanju. Marsikaj iz šolskega znanja nam pozneje izgine ali zbledi iz spomina. Zato so se ustvarjalci ŠOP-a odločili, da vključimo v te vsebine tudi jezikovni kotiček, s katerim bomo priklicali v spomin iz osnovno- in srednješolskih klopi kak drobci, ki nam bo morda koristil v pravilnem ustnem in pisnem izražanju.

Naš materni jezik spada med težje jezike in morda je ravno v tem čar prodiranja v razne drobce, ki jih bomo v naslednjih vsebinah osvežili. Danes malo daljši uvod, v naslednjih predstavitev pa bomo odstirali tiste dileme, ki nam delajo težave, a se jih sami niti ne zavedamo.

Tokrat se kritično vprašajmo, ali znamo pravilno uporabljati besedi **POTREBOVATI** in **RABITI**.

POTREBOVATI uporabljamo:

- a) **ko moramo kaj imeti za opravljanje določene dejavnosti** (*Potrebujem denar in novo osebno izkaznico. Za pisanje potrebujemo papir. Kraj potrebuje novo športno dvorano.*);
- b) **ko nam česa manjka** (*Potrebujem novo obleko. Kraj že dolgo potrebuje vodovod. Izsušena zemlja potrebuje dež.*);
- c) **ko je prisotnost koga zaželena, koristna** (*Družina ga zelo potrebuje. Delovna organizacija potrebuje nove delavce. Hiša potrebuje moško roko.*).

Prepričana sem, da marsikdo, če ne kar vsi, v pogovoru uporabljamo kar besedo **RABITI**.

RABITI bomo govorili in pisali:

- a) **ko kaj opravlja določeno delo, nalogo** (*Ta stroj dosti rabijo. Plug je zarjavel, ker ga niso rabili. Hribovski kmetje rabijo posebne kosilnice. To zdravilo se rabi za zdravljenje angine.*);
- b) **ko je nekaj dober, koristen pripomoček** (*Ti podatki so mi rabili za pisanje knjige. Naravna bogastva moramo rabiti preudarno.*);
- c) **ko izrazimo namembnost** (*Ta del hiše rabijo za skladišče. To lubje rabijo kot dišavo. Kamen so rabili za obtežitev. Za gradnjo hiše rabimo cement.*).

Zdaj vemo, da **potrebujemo** denar, ki ga bomo **rabili** za dopust. Kmet **potrebuje** gorivo za vsakodnevno **rabo** delovnih strojev. Sedaj **rabimo** star krompir, zato še ne **potrebujemo** novega.

Zaradi vpliva angleškega jezika vedno več ljudi uporablja **RABITI** namesto **TREBA JE / NI TREBA**: Danes ne rabiš zaliti rož. Ne rabi se toliko truditi. Ne rabimo iti peš.

To ni knjižna raba, ampak izrazito pogovorna, zato tako izražanje ni primerno za javni govor (radio, članke v časopisu, nastope na prireditvah itd.).
Pravilno: Danes ti ni treba zaliti rož. Ni se mu potrebno/treba toliko truditi. Ni nam treba iti peš.

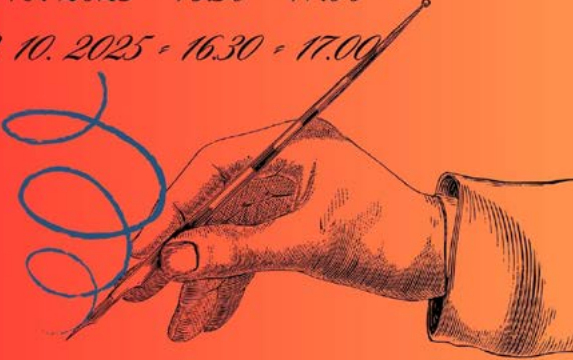

NAUČIMO SE *kaligrafije*

Mladinski center Šmartno ob Paki
Šmartno ob Paki 13
3327 Šmartno ob Paki

9. 10. 2025 = 16.30 = 17.00
16. 10. 2025 = 16.30 = 17.00
23. 10. 2025 = 16.30 = 17.00

Obvezne prijave: 064 167 940

Prostovoljstvo kot način življenja

Avtorica: *Hana Bizjak* Foto: *Mojca Pečovnik, osebni arhiv*

Mojci Pečovnik prostovoljstvo veliko pomeni – gasilstvu je predana že od otroštva. Letos praznuje kar 30 let, odkar se je prvič vključila v gasilske vrste. »To mi je bilo samoumevno, tako smo se kot otroci družili. Ne predstavljam si, da ne bi bila gasilka,« pravi z nasmehom.

Je družabna, odprta in polna energije. Rada nasmeje ljudi, nikoli ji ni nerodno – takšna je pač po naravi. Že vrsto let deluje v Gasilskem društvu Paška vas, kjer danes vodi komisijo za članice. Ob tem je še tajnica Športnega društva Paška vas in predsednica vaške skupnosti. Ravno pred kratkim je opravila tečaj za višjega gasilca.

V Športnem društvu Paška vas sodeluje že od njegovega začetka – letos so praznovali 15 let delovanja. Skupaj so uredili igrišče. Lani so prvič organizirali dogodek Vleči na Vreči, letos kresovanje, v prihodnje pa načrtujejo še več dogodkov. Ideja za Vleči na Vreči

je nastala, ker je tek trenutno zelo priljubljen – proga ni dolga, je pa zaradi strmega hriba kar zahtevna. »Ljudje so bili navdušeni. Vse skupaj smo modernizirali – snemanje z droni, prenos na TV ekranu na startu ...«

Roza – kmečka gospa z ekranov

Mojca je tudi ustvarjalka in glavna izvajalka priljubljenega lika Roze – kmečke gospe iz Paške vasi. Roza je lik, ki je nastal za promocijo dogodka Vleči na Vreči in hitro postal prepoznaven. Poročena je s Tonom, zna setveni koledar na pamet, je polna šaljivih domislic in vedno pripravljena na kakšno modrost. Preprosta, hudomušna in bistrourmna – Roza je tipična kmečka ženska, kot jih poznajo v Paški vasi.

Ideje za videe Mojca snuje skupaj z **Urško Strmšek**, sama pa jih nato z veliko občutka in humorja zaigra. »Nikoli si ne bi mislila, da bo takšen doseg,« pravi Mojca. Videi so hitro prerasli lokalne meje – danes jo prepoznajo tudi v širši okolici. Največ ogledov, več tisoč, ima video o oktoberfestu v varni hiši pri Srebertu v Gorenju. Ljudem je Roza blizu prav zaradi iskrenosti in topline, s katero Mojca predstavi življenje na vasi. Tako tudi Roza že vabi na letošnji Vleči na Vreči, ki bo 20. septembra.

Tudi za najmlajše gasilce

Ob tem Mojca sodeluje tudi v skupini Bibi in Gusti, skupaj z **Janjo Kamenik**. »Ideja se je rodila, ko otroci niso več kazali zanimanja za gasilstvo. Tako smo jih začeli privabljati,« pojasnjuje. Navdih je bila otroška knjiga **Ide Mlakar**, osnovo za predstave pa sta vedno prilagodili sami, da so bile slednje povezane z gasilstvom. Na začetku sta nastopali v živo, nato pa – ob 100-letnici Gasilskega društva Paška vas, ki je potekala ravno v času korone – posneli video. Po Mojčinih besedah se je ta zelo prijel, zato sta nadaljevali z objavami. Tako sta h gasilem privabili tudi kar nekaj novih otrok. Mojca je iskreno ponosna, da prihaja iz Paške vasi – in tudi na vse tamkajšnje piščančje farme. »Z videi vedno povem, kako ponosna sem na svoj kraj,« doda z iskrenim nasmehom.

Ples kot balzam za njuni duši in telesi

Avtor: **Jože Aristovnik** Foto: **Jože Aristovnik**

V eni od letošnjih števil ŠOP-a smo že poročali o plemeniti gesti zakoncev Toneta in Angelce Glogovšek iz Rečice ob Paki, ki sta obnovila Šprahmanovo kapelo ob magistralni cesti, ki vodi iz Rečice proti Šmartnemu ob Paki. To pot pa bi vam želeli predstaviti njuno bogato in pestro aktivnost na plesnem področju.

Pred časom, ko sta se po dolgotrajnem bivanju v Nemčiji za stalno vrnila na svoj dom v Rečici ob Paki, sta ugotovila, da je ples tista aktivnost, ki ju kot hobi oba povezuje in bi lahko obogatil in popestril jesen njunega življenja. Vpisala sta se v plesno šolo FLAMENCO v Celju, kjer sta pridobila osnove v izvajanju latinsko-ameriških in standardnih plesov. Njune ambicije na področju plesnega udejstvovanja ne segajo na tekmovalno področje, ampak so bolj revialnega značaja, saj kot pravita, plešeta iz veselja in zadovoljstva ter bolj za svoji duši in v zadovoljstvo svojih prijateljev in občudovalcev. Tako sta doslej na raznih plesnih revijah nastopala vse od Krajske gore pa do Tuheljskih toplic. Njuna iskrena želja je, da bi jima bo zdravje dopuščalo, da v vzajemnem plesnem ritmu še na mnoga leta zaplešeta lepi prihodnosti naproti.

Nogometni kamp Martinko 2025 ponovno navdušil mlade nogometaše

Avtorica: **Tatjana Hojnik** Foto: **arhiv NK Šmartno 1928**

V Šmartnem ob Paki je letos že 12. leto zapored potekal nogometni kamp Martinko 2025, ki je znova dokazal, da so športna energija, prijateljstvo in dobra volja tista prava zmagovalna kombinacija. V štirih dneh se je zbralo okoli 90 otrok, ki so bili razdeljeni v pet skupin, poimenovanih po znanih nogometnih klubih – PSG, Bayern, Real Madrid, Barcelona in domači NK Šmartno 1928.

Kljub poletni vročini je bil vsak dan poln dogajanja. Dopoldne so se udeleženci preizkušali v nogometnih veščinah na naravni travi, popoldne pa jih je čakala pestra paleta dejavnosti – od ustvarjalnih delavnic, obiska adrenalinskega parka na Golteh, druženja v kampu Menina, do vodnih iger v sodelovanju z domačimi gasilci ter osvežitve na bazenu v Preboldu.

Poseben pečat so kampu dali tudi gostje – mlada nogometaša **Nik Pirečnik** in **Lovro Golič**, prav tako pa so mlade obiskali

predstavniki **Policijske uprave Celje**. Organizatorji niso pozabili niti na sladke trenutke – udeležence so razveselili z najboljšim sladoledom v okolici, lubenicami, jogurti Zelene Doline ter jabolki trgovin Jager.

Zaključni dan je bil še posebej prazničen. Po skupinskem fotografiranju so ekipe prikazale borben in lep nogomet, sledila je tudi tradicionalna tekma med najstarejšimi Martinkoti in

trenerji, ki so po napeti seriji enajstmetrovk slavili zmago. Vzporedno sta potekala srečelov in licitacija dresov, ki sta letos podrla rekorde.

Kamp se je sklenil s slavnostno podelitvijo medalj vsem udeležencem, kjer sta prisotne nagovorila predsednik NK Šmartno 1928 **Stoš Trop** in župan občine Šmartno ob Paki **Janko Kopušar**. Ob spustu zastave se je letošnja zgodba simbolično zaključila, a v srcih otrok, staršev in trenerjev ostaja nepozaben spomin.

Organizatorji se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujejo vsem donatorjem, prostovoljcem, staršem in podpornikom, brez katerih kamp ne bi imel toliko pozitivne energije, kakovosti in srčne predanosti.

»Nessie kliče«

Avtor: **Peter Podgoršek, Ferek, MK Packenstein** Foto: **Ksenija Urbanc**

Dvajset julijskih dni, dva motorja, dva popotnika in ena dežela, ki te osvoji za vedno – to je zgodba, ko te pokliče tisti pošastek Nessie iz Loch Nessa, in ga greš iskat. Čeprav naju ni priplaval pozdravit, sva ga srečevala vsak dan – kot iskriv nasmeh na obrazu, ko sva se v čudovitem vremenu približevala novim jezerom, gradovom in legendam.

Že prvi kilometri po škotskih cestah so razkrili, da sva stopila v drugačen svet. Višavja ali Highlands, kot jim tukaj pravijo, so naju pozdravila z mehko, žametno zeleno barvo, ki jo doma vidiš le na koledarjih, in z jezeri, ki se zrcalijo v nebo kot ogromna ogledala. Vreme? Popolno. Še Škoti so se čudili – več kot teden brez dežja je pri njih skorajda meteorološki čudež. Tisti njihov rek: »Če ti vreme ni všeč, počakaj pet minut,« tokrat ni držal.

Voznja po škotskih cestah je nekaj posebnega. Precej ožje so. Sploh na odmaknjem podeželju je precej enopasovnih odsekov, kjer se vozila srečujejo na poseben »passing place« način, kar pomeni, da moraš voziti z nekaj potrpežljivosti ... in veliko užitka. Ko pred tabo stoji ovca, ima seveda prednost in jasno je, da prometne predpise tu piše narava. Vsak zavoj je odkrival nov pogled – enkrat hrib, ki se zdi, kot da je pravkar priplaval iz megle, drugič peščena plaža, kjer so valovi morja risali bele črte na turkizno vodo, tretjič pa grad, ki kot nemi stražar že stoletja opazuje dolino. Pa seveda Highlands, kjer se cesta izgubi v obzorju, ob straneh pa le mah, praproti in potočki, ki se spuščajo iz hribov.

Škotska brez gradov bi bila kot kilt brez tartana – nepopolna. Preveč jih je. Kraljujejo v mestih, skriti so v parkih, dvigajo se na pečinah, na otočkih med jezeri, varujejo morsko obalo in ustvarijo popolno kuliso za legendo o pošasti. Na obali sva našla pristne ribiške vasice, kjer so hiše še vedno obložene z ribiškimi mrežami, starejši ribiči pa na pomolu popravljajo vrvi z enako spretnostjo kot nekoč. Družčina godcev pa na trgu čisto spontano »nažiga« živahne škotske ritme. V tem tradicionalnem

okolju je treba poskusiti kakšno dimljeno ribo, škotsko enolončnico in seveda našemu okusu zelo domač haggis, to pa zaliti z bogatim izborom piva ali viskija. Destilarn je preko 150. Ko mojster destilar začne razlagati o šoti, dimu in »angel's share« – deležu viskija, ki izhlapi med zorenjem in ga »odnesejo angeli«, se zavedaš, da ima vsak kozarec zgodbo.

Škotska ni le pokrajina, ampak tudi ljudje. Prijazni, gostoljubni, pogosto polni humorja. Na čudoviti obali, tik ob vaški ulici, nama je starejši gospod razložil, da je na Škotskem sonce »majhen bonus, ki ga ne dobiš vedno zraven pokrajine« – nato je zatrdil, da sva zagotovo to vreme midva pripeljala iz domovine. Na vprašanje, če lahko tu na obali postaviva šotor, je bil odgovor jasen, saj obala vendar pripada morju in ne ljudem. Vsak dan se je končal s tistim občutkom, da se dogaja nekaj posebnega. Tudi če sva videla gradove, jezera in gore, ki sva jih prej le sanjala, te Škotska vedno preseneti še z nečim – morda z vonjem cvetoče trave ob cesti, morda z nasmehom neznanca, morda pa z razgledom, ki ga fotoaparat preprosto ne zna ujeti. Legenda o Nessie obiskovalce spremlja povsod – na majicah, spominkih, cestnih znakih in celo na etiketi piva. A bolj kot pošasti, je Škotska polna pravih, zgodovinskih zgodb – o klanih, bitkah, junakih in izgubljenih kraljih. Te zgodbe niso le v muzejih, temveč v vsaki dolini in na vsakem griču. Ko se bomo konec oktobra srečali na multimedijem potopisu, boste sedeli na motorističnem sedežu poleg naju – skozi zavite ceste višavja, ob obali morja, med meglicami dolin in klifov, pa mimo gradov, kjer se preteklost in sedanost zdita eno. To ni le zgodba o 7500 kilometrih, temveč o svobodi, odkrivanju in drobnih radostih, ki jih doživiš le na poti. Morda boste tudi vi, ko boste nekje ob obali gledali v vodo, slišali tisti čaroben klic: »Nessie kliče.« Če se stvor ne bo pojavil, boste vsaj vedeli, da so bili ceste, pokrajina, gradovi in ljudje prav tako vredni poti.

Šrilanka na dveh kolesih

Avtorica: **Tatjana Hojnik** Foto: **osebni arhiv družine Volk**

Renata in Miha sta s svojimi popotniškimi zgodbami že večkrat navdušila domače bralce, zato ni presenetljivo, da sta tudi tokrat pripravila nekaj posebnega. Po številnih skupnih dogodivščinah sta se odločila za drzno potezo – raziskati Šrilanko kar na motorju. Namesto klasičnega turizma sta izbrala svobodo odprte ceste, kjer vsak ovinek prinese novo zgodbo, vsak postanek pa nov stik z ljudmi.

Zakaj motor?

Odločitev, da bosta otok prevozila na dveh kolesih, ni bila samoumevna. Motor pomeni svobodo, a tudi odgovornost. Renata in Miha sta želela potovati počasi, se ustavljati tam, kjer ju zanese pot ali radovednost, in predvsem – doživeti državo od blizu, ne skozi steklo avtobusa ali hotelskih izletov. To je bil pogumen korak, ki se je kmalu izkazal za enega najboljših.

Začetek poti po Šrilanki

Pot sta začela ob obali, kjer Šrilanka pokaže svojo tropsko plat. Zlata peščena plaža, kokosove palme, vonj po morski soli in začimbah – skoraj idilična kulisa za uvod. Motor je brnel ob cesti, polni življenja: ribiči so popravljali mreže, otroci so tekali ob cesti in mahali, avtobusi pa so divje prehitevali vse pred seboj. Ko sta zavila v notranjost, se je slika hitro spremenila. Obmorski veter so zamenjale gore, zelenje in hribovite ceste. Tukaj je Šrilanka pokazala svoj mirnejši obraz – neskončni nasadi čaja, meglice, ki se plazijo čez doline, in vonj po dežju, ki ga prinaša tropsko podnebje.

Čajne plantaže

Čar srečanj

Čeprav je narava čudovita, je največji zaklad Šrilanke prav gotovo njen narod. Renata in Miha sta hitro ugotovila, da je nasmeh univerzalni jezik. Domačini so ju pogosto ustavili, da bi jima pomagali, ponudili čaj ali ju le radovedno povprašali, od kod

prihajata. Otroci so ju spremljali s smehom in vprašanji, odrasli pa z odprtostjo in iskrenostjo.

Ena od zgodb, ki jima bo za vedno ostala v spominu, je srečanje z družino, ki ju je povabila na večerjo v svoj skromni dom. Brez velikega pompa, brez pričakovanj – le s toplino, ki jo premorejo ljudje, vajeni preprostega, a bogatega življenja.

Izzivi in male zmage

Vožnja po Šrilanki ni bila vedno lahkotna. Tropsko sonce je znalo neusmiljeno žgati, ceste so bile polne presenečenj – od rikš, ki so vijugale levo in desno, do krav, ki so se odločile sredi dneva počivati na asfaltu. In ko se je nad otok spustila monsunska ploha, je bilo treba poiskati zavetje, si obrisati čelado in z nasmehom čakati, da se dež umiri.

A prav te drobne prepreke so naredile potovanje posebno. Naučile so ju potrpežljivosti, prilagodljivosti in tiste lahkotnosti, katero občutiš, ko spoznaš, da si daleč od doma, a se pravzaprav počutiš povsem domače.

Šrilanka kot učiteljica

Za Renato in Miho je bila Šrilanka veliko več kot destinacija. Bila je učiteljica, ki ju je naučila, da se največje lepote skrivajo v spontanosti, da so poti zanimivejše od ciljev, in da se resnične zgodbe zgodijo, ko se ustaviš, pogledaš okoli sebe in z ljudmi deliš trenutek.

Sklep

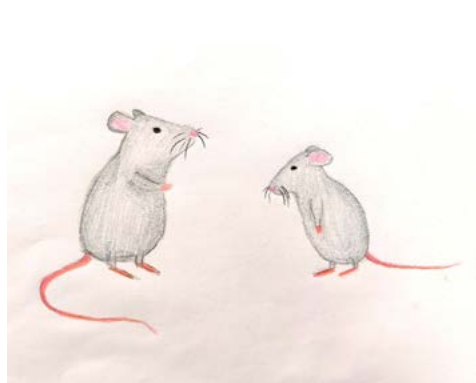
Njuna motoristična dogodivščina po Šrilanki je dokaz, da se pravo potovanje ne meri v kilometrih, ampak v izkušnjah. Motor je bil njun ključ do svobode, Šrilanka pa knjiga, ki jo je vredno prebrati počasi, stran za stranjo.

Ko sta se vrnila domov, sta s seboj prinesla ne le fotografij in spominčkov, ampak predvsem občutek, da sta se kot par še bolj povezala – in da bosta, kadar koli bosta zaslišala brnenje motorja ali zavohala vonj po čaju, znova za trenutek na poti sredi Šrilanke.

Siva je fuj!

Avtorica: **Darja Arh Centrih** Ilustracije: **Emma Koprivc**

Na robu mesta je v kleti majhne gostilne živel številna mišja družina. Oče Brko in mama Cvilka sta bila ponosna na svojih deset otročičev, saj so bili pridni in ubogljivi. Skrbelo ju je le za najmlajšo Rozi, ki se sploh ni znala smehljati. Ves dan je pridno pomagala iskati hrano po mestu, nikoli se ni pritoževala, vendar otožnost nikdar ni zapustila njenega obraza. Ko so se vrnili na varno v svojo klet in bi se lahko razposajeno igrala z brati in sestrami, je Rozi čemela v kotu in sanjarila.

»Rozi, kaj je narobe?« jo je nekega dne vprašala vse bolj zaskrbljena mama. »Zakaj si tako žalostna?«

»Ne-ne-srečna sem, ke-ke-ker sem si-si-siva,« je po krajšem premoru le iskreno izjcljala Rozi.

»Prosim?« se je mama zazrla vanjo s široko izbuljenimi očmi, saj sploh ni imela pojma, kaj ji hči želi dopovedati.

»Ko gremo ven, mama, je toliko barv. Vse je svetlo. Rože so pisane, avtomobili so pisani. Celo ljudje nosijo pisana oblačila. Vse je tako mavrično, samo jaz sem kar naprej siva. Vse, kar je barvnega na meni, je le moje ime,« se je zdaj izlilo iz drobcene miške. »Rada bi imela vsaj pisano obleko.«

»Je to res tisto, kar si močno želiš?« je vprašala mama, ko je v glavi dobro premlela hčerino težavo.

»Tega si nadvse želim,« je navdušeno vzkliknila Rozi in ob misli na podobo sebe v pisani obleki ji je čez smrček švignil drobcen nasmeh, ob katerem je mami Cvilki srce radostno zaigralo.

»Bom videla, kaj lahko storim,« je dejala Cvilka. »Potrudila se bom, a ti zaenkrat ne morem ničesar obljubiti.«

»Misliš, da mi sploh lahko pomagaš?« je Rozi upajoče vprašala mamo.

»Mislim, da bi šlo,« je odvrnila Cvilka in takrat jo je hči Rozi prvič v življenju nagradila s širokim nasmehom ter močnim objemom. Hčerina sreča je Cvilki

dala moči, da je kmalu našla, kar je iskala. V kleti je bila namreč shranjena prav posebna škatla, v kateri so bile punčke in prikupna pisana oblačila zanje. Cvilka je izbrala oblekico, ki je bila kot narejena za njeno Rozi. Bila je rozaste in vijolične barve ter obrobljena s čudovito čipko. Ko jo je Rozi videla, je veselo zavriskala. Obleka ji je bila kot ulita in ko jo je enkrat oblekla, je ni več slekla.

»Tisočkrat ti hvala, mami,« se je iskreno zahvalila in se brž pridružila bratom in sestram pri igri. Večer je bil poln smeha in radosti. Težave so se začele šele naslednji dan. V pisani oblekici je bila Rozi prava tarča za lačne potepuške mačke, ki so se smukale v okolici njihovega doma. Zdaj se ni več mogla skriti v zavetje sivih sten, saj jo je barva vedno znova izdala. Nekajkrat se je le v zahvalo hitrih nožic za las izognila katastrofi. Ena od mačk ji je s kremplji celo raztrgala njeno prelepo oblekico. Rozijino srce je bilo ponovno polno žalosti. Domov se je vrnila raztrgana, obupana in izčrpana od nenehnega bežanja pred lačnimi mačjimi gobčki.

»Nisem želel biti pameten, a miši smo z razlogom sive,« se ji je previdno približal

oče Brko, ko se je za silo umirila.

»Ampak siva je fuj,« je jezno odvrnila Rozi.

»Dobro, ampak te varuje pred mačkami. Če si siva, se lažje skriješ v sivini mesta. Siva, moja draga Rozi, te štiti, pa naj se ti zdi še tako grda,« ni odnehal oče.

»Žal imaš prav,« je žalostno priznala Rozi in čez brčice sta ji stekli dve debeli solzi.

»Danes je bilo grozno. Debeli črni mačkon iz sosednje ulice me je skoraj pomlatil za kosilo. Komaj sem mu ušla. Nikoli več ne bom oblekla pisane oblekice. Ostala bom grda, siva Rozi. Vsaj moje ime je barvno.«

Zajokala je tako močno, da je ganila tudi Brka. Mami se je ob pogledu nanjo trgalo srce. Tedaj pa je dobila zamisel.

»Morda imam rešitev zate, Rozi,« je veselo dejala. »Oblekic v škatli je ogromno in nihče jih ne potrebuje. Ko boš zunaj, jih boš pustila v škatli, ko pa se boš vrnila na varno v našo klet, lahko vsak dan izbereš drugo barvo.«

»Draga, ta zamisel je enkratna,« je bil na ženo ponosen Brko. »Kaj praviš, Rozi? Si za?«

Sreča, ki je preletela Rozijin obraz ob tej zamisli, je v trenutku pregnala žalost.

»Le kako sama prej nisem pomislila na to,« se je objokana nasmejala. »Mami, to je idealna rešitev.«

In tako je Rozi podnevi še vedno iskala hrano sprijaznjena s svojo sivino, saj se je na krut način naučila, da jo je mati Narava z razlogom odela vanjo. Kakor hitro pa se je vrnila v klet, je najprej stekla k škatli s punčkami gostilničarkine zdaj že odrasle hčere in si vsak dan izbrala novo pisano oblekico. V njej je tudi spala in tako napravljena sanjala najlepše mavrične sanje. Končno je bila srečna in nasmeh je zdaj le redko zapustil njen smrček.

Čas je za pripravo ozimnice

Avtorica: **Boža Polak**

Poletje in jesen nas obdarita z užitnimi darovi. Ker je vsega v izobilju in vsega ne moremo pojesti sproti, darove narave shranimo za dolgo zimo. Naredimo si ozimnico oziroma shranke.

Verjetno se še spomnite, kako so naše mame konec poletja, na pragu jeseni, vso odvečno zelenjavo predelale v shranke, ki so nas razveseljevali v dolgih zimskih mesecih. Vlaganje sadja in zelenjave v kozarce je eden najstarejših načinov shranjevanja živil. Postopek, kot so ga poznale naše babice in mame, se do danes skoraj ni spremenil. Gre za preprost postopek, ki nam sicer vzame nekaj več časa, a boste v teh shrankah uživali v zimskih mesecih. Poleti imamo v izobilju sadja in zelenjave, v hladnih mesecih pa to pogrešamo. Septembra, lahko že prej, pričnemo pripravljati shranke, tako da jih vlagamo, zamrzujemo, sušimo ali pa pripravimo na zimovanje v kletih. Najbolj primerne za shranjevanje so še vedno stare kleti s konstantno temperaturo.

Nekoč so se zimske temperature spustile globoko pod ničlo, danes pa so zime milejše in kar nekaj zelenjave lahko normalno prezimi na vrtu ali v rastlinjaki. Kar pa ne prezimi na prostem, je treba ustrezno shraniti.

Kot je že bilo omenjeno, so najpogostejši načini priprave shrankov vlaganje, sušenje in zamrzovanje. Kakorkoli bomo pripravljali shranke (vlaganje, blanširanje, sušenje, itd.), moramo upoštevati določena pravila. Na prvem mestu je vsekakor pravilo brezhibna čistoča. Kozarce in pokrovčke moramo temeljito oprati in sterilizirati. Najlažje to naredimo v sterilizatorju ali v pečici, ogreti na 100 °C. Pri pokrovčkih moramo paziti, da se prilegajo kozarcu in dobro tesnijo. Če uporabljamo stare kozarce, z njih odstranimo stare nalepke. Tudi vsi pripomočki, kot so lonci in krpe, morajo biti čisti. Zmotno je prepričanje, da lahko za vlaganje uporabimo tudi drugorazredno sadje in zelenjavo. Zelenjava in sadje morata biti sveža, kakovostna in dobro očiščena. Nagnito, prezrelo (izjema so plodovi za marmelado), poškodovano in plesnivo sadje ter zelenjava nista primerna za vlaganje. Sadja in zelenjave ne pobiramo v mokrem vremenu, ker bosta manj obstojna in bolj podvržena gnitju.

1. SUŠENJE

Sušenje je eden izmed najstarejših in tudi najbolj naravnih načinov konzerviranja sadja, zelišč in zelenjave. Pri pravilno izvedenem sušenju se ohranijo hranilna vrednost in encimi. Poleg tega pa posušene shranke potrebujemo manj prostora za

hranjenje. S sušenjem se zelenjavi in sadju odstrani voda in se tako prepreči rast bakterij, plesni in kvasovk. Pri sušenju je pomembno, da zrak kroži in na ta način odvaja vlago.

Zelenjavo za sušenje nabiramo zjutraj, v suhem in sončnem vremenu, v najboljši fazi rasti. Zelenjave, razen gomoljev in korenov, ne spiramo pod vodo.

Pred sušenjem je treba pravilno pripraviti sadje in zelenjavo, da omogočimo iztekanje vlage in sokov. Pridelke sortiramo po velikosti, zrelosti ter kakovosti, jih operemo, olupimo, razkoščičimo in narežemo na kose, krlje ali kolobarje. Drobne sadeže lahko sušimo cele. Nekateri sadeži s svetlim mesom med sušenjem porjavijo (npr. jabolka), zato jih pred sušenjem potopimo v raztopino razredčenega limoninega soka. Zelenjavo lahko pred sušenjem tudi blanširamo in na ta način zmanjšamo število mikroorganizmov.

Sadje in zelenjavo sušimo na več načinov, na soncu ali v senci, v krušni ali ventilacijski pečici, v zadnjem času pa najpogostejše sušimo v električnih sušilnikih. Sadje in zelenjava sta dovolj suha, ko jima je odvzeto 80 % vlage. Najbolj se obnese kombinirani način sušenja. To pomeni, da sušimo najprej v električnem sušilniku, da izhlapi glavna vlaga, nato sušimo nekaj časa na prostem in nazadnje še zelo kratek čas ponovno v sušilniku. Pri električnih sušilnikih moramo zelo paziti na temperaturo sušenja (najbolj priporočljiva je okoli 55 °C), hitrost kroženja zraka in čas sušenja. Ne sme se zgoditi, da na površini nastane trd, neprepusten ovoj, ki preprečuje nadaljnje sušenje.

Po končanem sušenju sadje in zelenjavo ohladimo na sobno temperaturo in takoj pravilno shranimo, tako da posušeno sadje in zelenjava nista izpostavljena svetlobi, zraku in vlagi. S pravilnim načinom hranjenja podaljšamo rok uporabe in kakovost shranka. Posušeno sadje in zelenjavo lahko vakumiramo ali shranimo v nepredušno zaprti leseni posodi ali steklenem kozarcu, ki ga zavijemo v papir. Hranimo v temnem in suhem prostoru s konstantno vlago.

Mešanica jušne zelenjave

Jušno zelenjavo (koren korenčka, zelene in peteršilja, list peteršilja, zelene, luštreka in pastinaka, por, stebelne

zelene) narežemo na tanke kolobarje ali rezine. Ker se posamezna zelenjava suši neenakomerno, jo sušimo vsako posebej in zmešamo šele po sušenju. Prav tako nikoli skupaj ne sušimo listov, stebel, korenov in gomoljev, vedno vsak del posebej.

Zeliščne soli

Zelo priljubljene so različne zeliščne soli, ki jih dodajamo jedem. Tudi za pripravo zeliščnih soli obstajajo pravila, ki jih je potrebno upoštevati.

Za pripravo mešanice potrebujemo morsko sol in dobro posušena zelišča. Vse skupaj fino zmeljemo v mlinčku ali stolčemo v možnarju. Pripravljeno mešanico lahko še dodatno posušimo v pečici. Običajne mešanice pripravljamo v razmerju 1 : 2 (zelišča : sol). Pripravimo si lahko osnovno mešanico iz zelišč, ki jo dodajamo več jedem, tej osnovni mešanici pa naknadno dodamo še zelišča, ki so specifična za pripravo posamezne vrste jedi. Zeliščne soli hranimo v steklenih, dobro zaprtih kozarcih.

Najpogostejše mešanice:

- morska sol, peteršilj, drobnjak, lovor, rožmarin, timijan, česen sivka, sol,
- morska sol, rožmarin, origano, bazilika, timijan,
- morska sol, črni poper, sladka rdeča paprika, origano, bazilika, rožmarin,
- mešanica za meso, ribe in krompir: morska sol, timijan, bazilika, sivka, rožmarin, olive, šetraj,
- mešanica za perutnino: morska sol, curry, drobnjak, pehtran, korenček, janež,
- mešanica za juhe in solate: morska sol, česen, drobnjak,
- mešanica za paradižnikove jedi: morska sol, timijan, bazilika,
- provansalska mešanica: morska sol, ožepok, origano, bazilika, rožmarin, koromač, šetraj, malo sivke.

2. VLAGANJE

Pri vlaganju shranke vedno nalijemo oziroma vložimo v vroče kozarce. Kozarce napolnimo skoraj do roba, da je pod pokrovčkom malo zraka. Če je zraka preveč, je to idealno gojišče za razvoj plesni in bakterij. Pazimo, da rob kozarca ostane čist. Pri vlivanju marmelade, omak in kečapa si pomagamo z lijaki, da se izognemo polivanju vsebine na ali čez rob kozarca. Napolnjene in dobro zaprte kozarce za nekaj minut obrnemo s pokrovčkom

navzdol ali »na glavo«, da se pod pokrovčkom ustvari vakuum. Priporočljivo je, da napolnjene kozarce še pasteriziramo v pasterizatorju, lahko tudi v pečici ogreti na 100 °C za 15 minut ali v loncu. Na dno lonca damo kuhinjsko krpo ter na njo zložimo kozarce. Lonec napolnimo do polovice z vodo in segrevamo do vrelišča, nato pustimo vreti še kakšno minuto. S pasteriziranjem podaljšamo obstojnost shranka. Kozarce vzamemo iz vode, jih zložimo na primerno mesto, pokrijemo z debelo odejo in pustimo, da se ohladijo na sobno temperaturo. Kozarce označimo z nalepkami – vsebina, datum vlaganja. Shranke shranimo v hladni, temni in suhi prostor. Vsake toliko časa preverimo stanje shrankov.

Na opisani način najpogosteje vlagamo kompote, marmelade, rdečo peso, kumarice, paradižnik, gobice, različne solate, namaze, ipd. Običajno se vedno držimo preizkušenih receptov, ni pa odveč, da včasih ustvarimo tudi kakšen nov okus. To najlažje storimo z dodajanjem različnih zelišč in začimb. Najpogosteje uporabimo lovor, gorčična semena, koriandrova semena, piment, poper v zrnju, cvet kopra, rožmarin, baziliko, cimet in klinčke.

Pri vlaganju s kisom je zelo pomembna razmerja kisa in vode, da shranek ne bo preveč kisel. Jaz se držim naslednjega razmerja: en liter vode, dva in pol decilitra kisa (kis za vlaganje, vinski kis) in 50 gramov sladkorja. To mešanico uporabljam za vlaganje vse zelenjave in se mi nikoli nič ne pokvari. Je pa tudi res, da vse obvezno pasteriziramo.

Vložena rdeča pesa

Sestavine: *rdeča pesa, voda, vinski kis, sladkor kumina v zrnju, lovor.*

Rdečo peso skuhamo (ne sme biti preveč skuhana), olupimo in narežemo na lističe. Posebej skuhamo kis, vodo, sladkor in sol. V to mešanico damo narezano rdečo peso in za kakšno minuto pokuhamo, jo poberemo iz lonca in nadevamo v vroče kozarce. Med posamezne plasti damo kumino in lovor. Zalijemo z vročo mešanico, zapremo in za nekaj minut postavimo na glavo. Kozarce obrnemo pokonci, jih damo v pečico, ogreto na 100 °C za 15 minut. Kozarce vzamemo iz pečice, jih pokrijemo z odejo ter pustimo, da se ohladijo na sobno temperaturo.

Bolgarska solata

Ko ste že vse spravili z vrta in vam je še vedno ostalo nekaj zelenjave, vam predlagam, da naredite bolgarsko solato.

Sestavine: *4 l mešanice kis – voda, 60 dag sladkorja, ½ l belega olja, 2 kg mesnate paprike (rdeča, zelena, rumena), 2 kg kumar, 2 kg zelenega paradižnika, 1 kg čebule, 2 kg zelja, 1 kg rdečega korenčka, sol.*

Vse sestavine drobno narežemo in vsako posebej posolimo in pustimo čez noč, da se nasoli in spusti sok. Naslednji dan zavremo kis in vodo, katerima smo dodali sladkor in olje. V vrelo mešanico damo narezano in ožeto zelenjavo, kuhamo 10 minut. Nadevamo v vroče kozarce in zalijemo z vročim kisom. Kozarce dobro zapremo in jih za nekaj minut obrnemo na glavo. Pasteriziramo 15 minut v pečici, ogreti na 100 °C. Nato kozarce vzamemo iz pečice in jih pokrijemo z odejo ter ohladimo na sobno temperaturo.

VLOŽENE KUMARE

Sestavine: *kumarice za vlaganje, kis za vlaganje, voda, sladkor, začimbe za vložene kumarice, sol.*

Za vlaganje so najbolj primerne majhne kumarice. Kumarice zelo dobro očistimo in osušimo. Skuhamo mešanico kisa, vode, soli in sladkorja ter ohladimo. V vsak kozarec damo eno žličko, že pripravljene mešanice za kumarice, nato v kozarec nadevamo kumarice (priporočljivo je, da na vrh damo mrežico, da se kumare ne dvignejo), zalijemo z ohlajenim kisom in dobro zapremo. Pasteriziramo 15 minut v pečici, ogreti na 100 °C, lahko pa tudi v loncu ali vodni kopeli.

3. VLAGANJE ZELENJAVE IN ZELIŠČ V OLJE

Zelo dobro se obnese vlaganje sveže zelenjave in zelišč v olje. Vendar moramo zelo paziti, da zelenjava ni mokra, ker se lahko hitro pokvari. Na ta način si lahko pripravimo zel peteršilja, zelene, baziliko, listni česen, strok česna, ipd. Postopek priprave je enostaven in hiter. Zelo dobro očiščeno zelenjavo narežemo na manjše koščke, dodamo olje (sončnično, repično ali oljčno) in nato v mešalniku sestavine zelo drobno sesekljamo. V skledi vse dobro premešamo, dodamo sol (ne preveč), ponovno dobro zmešamo, nadevamo v manjše kozarčke, zalijemo z oljem (nad vsebino naj bo za 1 cm olja) in dobro zapremo. Po vsaki uporabi mešanice pazimo, da je na površini dovolj olja, da se ne pokvari. Obvezno hranimo v hladilniku.

Posušen paradižnik v olju

Sestavine: *paradižnik, sol, suha zdrobljena zelišča, olje.*

Sušenje paradižnika ni tako zahtevno kot se morda zdi. Najbolje ga je posušiti v pečici.

Za sušenje sta zaradi izrazite arome najbolj primerna datljev in češnjev paradižnik. Paradižnik dobro operemo, ga osušimo in narežemo na polovčke. V pekač damo papir za peko in nanj zložimo razpolovljen paradižnik, tako da je razpolovljeni del na vrhu. Vsako polovčko malo posolimo z morsko soljo, nato damo v pečico, ogreto na 100 °C, za približno dve uri in pol. Potem iz paradižnika iztisnemo odvečni sok (paradižnik damo med dve žlički in stisnemo), ga damo nazaj v pečico, potrosimo s suhimi zelišči in nadaljujemo še nekaj ur s sušenjem, da je popolnoma suh. Ne sme pa biti zažgan, torej mora še vedno biti malo mehak.

Posušen paradižnik lahko vakumiramo, shranimo v neprodušni posodi, ki jo imamo v hladilniku, ali pa zalijemo z oljem. Kozarce dobro zapremo in shranimo v hladni, temni in suhi prostor. Tako pripravljen paradižnik šele čez čas razvije pravi okus. Če smo paradižniku, zalitem v olju, dodali sveža zelišča, ga moramo obvezno hraniti v hladilniku.

Zeliščna olja

- **čilijevo olje** (1 l olja, 6 majhnih čilijev, kumina, origano),
- **peteršiljevo olje** (5 dl olja, sol, črni poper v zrnju, pol šopka peteršilja, 15 g česna),
- **timijanovo olje** (olje, timijan, feferon, lovor, klinčki),
- **rožmarinovo olje** (olje, rožmarin, črni poper, rdeči poper),
- **česnovno olje** (olje, česen, feferon, rdeči poper),
- **vložen sir v zeliščnem olju** (25 dag mladega sira, 2 stroka česna, trije lovorjevi listi, 1 žlička poprovih semen, 1 vejica rožmarina, 350 ml olja)
- **česen v olju** (15 strokov česna, 1 žlička koriandrovih semen, 1 lovorjev list, 1 žlička črnega popra, 2 dl oljčnega olja, pol žličke soli).

Vse sestavine stresemo v kozico in prelijemo z oljem ter pražimo na zmernem ognju 45 minut. Ohladimo in damo v kozarce ter hranimo v temnem in hladnem prostoru.

4. ZAMRZOVANJE

Tudi zamrzovanje je način shranjevanja, predvsem zelenjave, ki je ne moremo drugače shraniti. Najbolj običajen način je, da zelenjavo blanširamo, ohladimo, shranimo v vrečke in zamrznemo. Pravilno zamrznjena zelenjava obdrži vso hranilno vrednost. Pri nizkih temperaturah se uničijo tudi vsi mikroorganizmi. Pozimi je priporočljivo kupiti zamrznjeno zelenjavo in ne sveže. Pridelovalci poberejo še nezrelo zelenjavo in ta prisilno dozori

med prevozom ali v kakšnem skladišču. Zamrzujemo zelje, brstični ohrovt, brokoli, cvetačo, bučke, stročji fižol, grah, mlado korenje, špinačo in blitvo. Pred zamrzovanjem zelenjavo blanširamo. Zelenjavo dobro očistimo in narežemo na enako velike kose, da se enakomerno kuha. V dovolj velik lonec nalijemo vodo, jo solimo (na 1 liter vode, 1 žlička soli), da zelenjava ohrani naraven okus. Vodi lahko dodamo tudi malo olja, ki zelenjavo zaščiti med kuhanjem in ji doda okus in sijaj. Nekaterim vrstam zelenjave dodamo tudi malo kisa ali limoninega soka, da se ohrani naravna barva. Med blanširanjem lonca ne pokrijemo, da izhlapi naravna kislina, ki je v zelenjavi, da lahko rastlino razbarva. Priporočljivo je, da zelenjavo damo v cedilo oziroma uporabimo lonec s cedilom, ki se uporablja za kuhanje testenin. Zelenjavo vrnemo v vrelo vodo, počakamo, da voda zopet zavre in od takrat merimo čas blanširanja. Gomoljnice in korenovke damo v hladno vodo, počakamo, da voda zavre in šele od takrat merimo čas blanširanja. Čas blanširanja je od dveh do treh minut, pri korenovkah pa je čas od 4–7 minut. Zelenjavo vzamemo iz lonca, jo dobro odcedimo, na hitro ohladimo, damo v plastične vrečke ali posode, iz katerih iztisnemo zrak, tesno zapremo, označimo z napisom in zamrzujemo. Pomembno je, da je blanširana zelenjava osušena, da

se med zamrzovanjem ne sprime in jo lahko potem normalno ločimo, če želimo uporabiti manjši delež iz vrečke.

ZELIŠČNI KISI

Najprimernejša zelišča za olja in kise so bazilika, žajbelj, klinčki, muškatni cvet, lovor, peteršilj, rožmarin, meta, timijan, luštrek, origano, čili, kumina, feferon, rožmarin ter poper (črn, rdeč, bel, zelen). Zeliščne kise pripravimo, tako da v njih namakamo različna zelišča. Kisi morajo nekaj časa odležati (tri mesece), da dobijo pravo aromo.

- **česnov kis** (5 dl jabolčnega kisa, 20 strokov česna),
- **limonin kis** - uporaben je čez 21 dni (2,5 dl svetlega vinskega kisa, lupina 1 limone (brez bele kožice), 5 žlic limonovega soka, nekaj listov citronske melise),
- **pikanten beli vinski kis** (1 l belega vinskega kisa, črni poper v zrnu, 1 žlica gorčičnih semen, koščki hrena, 1 žlica sladkorja). Vse sestavine razen hrena damo v manjši lonec in segrevamo. Ko zavre takoj odstavimo in pustimo stati 24 ur. Precedimo in nalijemo v steklenice. V vsako steklenico damo majhen košček olupljenega hrena.
- **rdeč česnov kis** (5 dl rdečega vinskega kisa, 6 strokov česna, timijan, beli poper),

- **sredozemski kis** (2,5 l kisa, 5 šalotk, 1 žlica soli, 15 zrnč črnega popra, 5 strokov česna, 10 lovorjevih listov, 1 majhen čili, rožmarin, timijan)
- **ponarejen balzamični kis** (beli vinski kis, česen, cel poper, lovorjev list, rožmarin, karamelizirani sladkor),
- **zeliščni kis** (1 l domačega jabolčnega kisa, vejica pehtrana, luštreka, šetraja, 2 lovorjeva lista, 2 stroka česna, pol žlice mešanice popra).

In za konec še en recept za ljubitelje kostanja.

KOSTANJEVA MARMELADA

Sestavine: 0,5 kg želirnega sladkorja, 80 dag kostanjevega pireja, 20 dag jabolčnega pireja (lahko je tudi drugo sadje), 4 dl vode, 1 žlica vaniljine arome, 5 lovorovih listov, 2 žlici ruma.

V vodi raztopimo želirni sladkor, dodamo kostanjev in jabolčni pire, lovor in vaniljevo aromo. Med stalnim mešanjem kuhamo pol ure. Lovor odstranimo, dodamo rum in takoj napolnimo vroče kozarce.

Želim vam veliko užitkov pri pripravi shrankov, ki vas bodo v mrzli zimi spominjali na dolgo vroče poletje.

IZ ŠMARŠKE FARE

Nekaj misli ob godovih v septembru in oktobru ter o svetniku meseca

Avtor: župnik Ivan Napret

Hitro sta se nam približala jesenska meseca september in oktober, mnogi pa se s spomini vračajo v počitniška meseca julij in avgust. Morda nam je uspelo dopust preživeti v toplicah, na morju, v hribih, z obiskom drugih držav, morda v svetem letu obiskati božjepotno cerkev. Drugi pa ste se ob delu na vrtu, v vinogradu, na travniku veselili vsakega dne in ga vsak na svoj način preživeli ter ob vročih dneh našli primerno senco.

V koledarju za september in oktober se bomo ustavili ob nekaterih svetnikih, ki so nam blizu po času njihovega življenja ali takih, katerih spomin je večen.

5. september – sv. Mati Terezija iz Skopja, živel v Indiji

Vse življenje je posvetila ubogim. Ustanovila je redovno skupnost Misijonarke ljubezni. Za svoje plemenito delo je leta 1979 prejela mednarodno priznanje – Nobelovo nagrado za mir. 17. julija 1987 so Misijonarke ljubezni odprle hišo v Ljubljani na Ježici. Papež Janez Pavel II. jo je 19. oktobra 2003 razglasil za blaženo, papež Frančišek pa jo je 4. septembra 2016 slovesno razglasil za svetnico. Njeno plemenito srce se je ustavilo 5. septembra 1997. Papež sv. Janez Pavel II. je ob njeni smrti dejal: »Mati Terezija je bila misijonarka ljubezni po imenu in dejanjih.« Njene znane besede so bile: *Služiti ubogim pomeni služiti življenju.*

8. september – Marijino rojstvo in 12. september – Marijino ime

Slaviti njeno rojstvo pomeni hvaliti Boga, ki nam je po njej na svet poslal svojega Sina. V litanijah jo kličemo Mati odrešenikova in

zgodnja danica, saj je rojena pred Kristusom. Marijino ime je sveto, zato ga spoštljivo izgovarjamo in ne žalimo s kletvijo.

14. september – povišanje sv. Križa in 15. september – žalostna Mati Božja

Med vsemi svetimi podobami Cerkev najbolj časti podobo svetega Križa, posebej resnične relikvije resničnega križa, na katerem je naš Gospod Jezus Kristus daroval svoje življenje za nas. Naši predniki so sv. Križu postavili nam dobro poznane cerkve – sv. Križ nad Belimi Vodami na Gori Oljki. V težkih časih zgodovine so se zatekali k Mariji kot žalostni materi božji in postavili cerkve tam, kamor so radi romali, na Žalostno goro pri Mokronogu, Žalostno goro pri Preserju ter k baziliki v Stični.

21. september – sv. Matej, apostol, imenovan tudi Matevž

Jezus ga je poklical kot mitničarja, cestnarja. Postal je evangelist in predstavil Kristusovo delo in življenje. Postal je zavetnik bančnih uradnikov, carinikov, menjalcev. Župnija Gomilsko ima podružnico posvečeno sv. Matevžu.

23. september – kapucin p. Pij iz Pietrelcine

33-leten je 20. septembra 1929 v mističnem zamaknjenju prejel znamenje Kristusovih ran na rokah, nogah in prsih. Bil je čudodelnik, prerok ter spovednik. Sam ni hotel biti nič drugega kot samo brat, ki moli. Med svetnike je bil uvrščen 16. junija 2002.

27. septembra – sv. Vincencij Pavelski

Letošnje Šmarnice so bile posvečene njemu, tako smo spoznali delo preprostega duhovnika. Rodil se je 24. aprila 1581 blizu mesta Dax v francoski pokrajini Gaskoniji. Leto 1625 je leto ustanovitve Misijonske družbe. Člani so postali duhovniki, ljudski misijonarji in služabniki ubogih. Po srečanju z Ljudmilo Marillac, ki je bila po rodu plemkinja, je leta 1629 ustanovil družbo usmiljenih sester, ki so prevzele skrb za bolnike. Te redovnice so naredile ogromno dobrega po bolnišnicah tudi pri nas. Po vojni so jih odslovili, sprejeli so jih v Srbiji, Črni Gori in Makedoniji.

Mesec oktober je posvečen Mariji. Častimo jo z molitvijo rožnega venca.

4. oktober – sv. Frančišek Asiški

Njegova drža skromnosti, preprostosti je sodobna tudi danes. Bil je občudovalec božjega stvarstva. Še danes je svojim redovnikom in redovnicam kažipot v njihovem življenju.

7. oktober – god rožnovenske matere božje

Ta dan obhajamo v zahvalo Mariji, ker je bila krščanska flota po molitvi rožnega venca zmagovalka nad Turki pri bitki pri Lepantu.

15. oktober – sv. Terezija Avilska, redovnica, karmeličanka

Sveta Terezija Avilska je zavetnica Španije, številnih mest in škofij, vseh karmeličanskih skupnosti in španskih pisateljev. Je priprošnjica v duhovnih stiskah, za milost, da bi mogli moliti, za notranje življenje, proti boleznim srca in glavobolu.

18. oktober – sv. Luka

Je pisatelj tretjega evangelija, apostolskih del in spremljevalec apostola Pavla. Po zgledu svojega učitelja Pavla dokazuje veselnost Kristusovega odrešilnega dela. Kristus je Odrešenik vseh ljudi. Pripovedi o usmiljenemu Samarijanu in izgubljenem sinu spadata med bisere svetovne književnosti. Luka je edini, ki opisuje dogodka pred Jezusovim rojstvom in njegovo mladost.

21. oktobra – sv. Uršula

Je zavetnica mnogih Slovenk. Sv. Angela Marici jo je izbrala za svojo zavetnico in pod njeno okrilje postavila skrb v pomoč dekletom.

22. oktober – sv. papež Janez Pavel II.

Veliko vemo o njegovem delovanju. Hvaležni smo, da je dvakrat obiskal Slovenijo in 19. septembra 1999 razglasil škofa Slomška za blaženega.

Svetnik meseca – Anton Martin Slomšek, ob 225-letnici rojstva

26. novembra 1800 se je rodil na Slomu pri Ponikvi. 8. septembra 1824 je bil posvečen v duhovnika v Celovcu, 5. julija 1846 pa posvečen v škofa v Salzburgu. Umrli je 24. septembra 1862 v Mariboru. Njegov svetniški grob je v mariborski stolnici.

Na Slomškovem spomeniku pred mariborsko stolnico piše: »Anton Martin Slomšek, prvi mariborski škof, narodni buditelj, vzgojitelj, pisec.« Lahko bi še dodali: ustanovitelj slovenske ljudske šole, začetnik slovenskega mladinskega slovstva, utemeljitelj visokega šolstva v Mariboru, borec za našo narodno enakopravnost ter prenovitelj redovniškega življenja po vseh benediktinskih samostanih srednje Evrope.

Ob visoki obletnici rojstva preberimo, kako je Slomšek nagovoril mlade.

Nekoč je imel bogati mož edinca, ki ga je zelo mladega poslal v tujo deželo. Veliko let je preteklo, oče se je postaral in sin odrasel, nista se videla. Oče je zbolel in umrl, veliko premoženje je zapustil sinu. Povabili so ga, naj prevzame zapuščino, toda namesto enega so prišli trije in vsak je trdil, da je pokojnikov sin. Nikjer ni bilo človeka, ki bi jih prepoznal. Gosposka je ukazala, da so dali podobo pokojnega na steber, trije pa so morali streljati vanjo in kdor bi zadel bliže srca, tisti naj bi bil pokojnikov sin. Prvi je zadel desno stran prsi, drugi je prebodel podobo tik pri srcu, tretji pa je prijel za orožje, ga prestrašeno odložil ter rekel: »Bog vari raniti podobo mojega očeta.« Ta je pravi sin pokojnega očeta, je zavpilo ljudstvo in gosposka mu je z veseljem izročila premoženje. Spoštuj očeta in mater, da ti bo dobro na svetu in boš dolgo živel.

Oznanila

V soboto, 13. septembra ob 9.00: v Petrovčah molitveni dan za duhovne poklice.

V nedeljo, 14. septembra: začetek veroučnega leta ob 10.30, pri maši blagoslov šolskih torb.

V soboto, 20. septembra: srečanje mladih v Stični, oglasite se prve dni septembra.

V nedeljo, 28. septembra: Slomškova nedelja pri svetem Jožefu v Celju.

V nedeljo, 5. oktobra: romanje na Brezje.

SEPTEMBRA V ŠMARTNEM OB PAKI ZNOVA TEČAJ JOGE

Po poletnem predahu vas vabimo, da se nam pridružite na vadbi Joge v vsakdanjem življenju ter tako sprostite, osvežite in okrepite svoje telo in duha ter se pripravite na jesenske izzive.

Z vadbo, ki je namenjena tudi začetnikom, bomo pričeli 16. septembra, potekala pa bo ob torkih, od 18.00 do 19.30, v Mladinskem centru. Prvi obisk je brezplačen.

Več podrobnosti lahko najdete na www.joga-maribor.org, lahko pa nas pokličete tudi na **070 477 013**.

Prepričani smo, da vam lahko joga ponudi potrebno sprostitev in svežo energijo za današnji hiter način življenja.

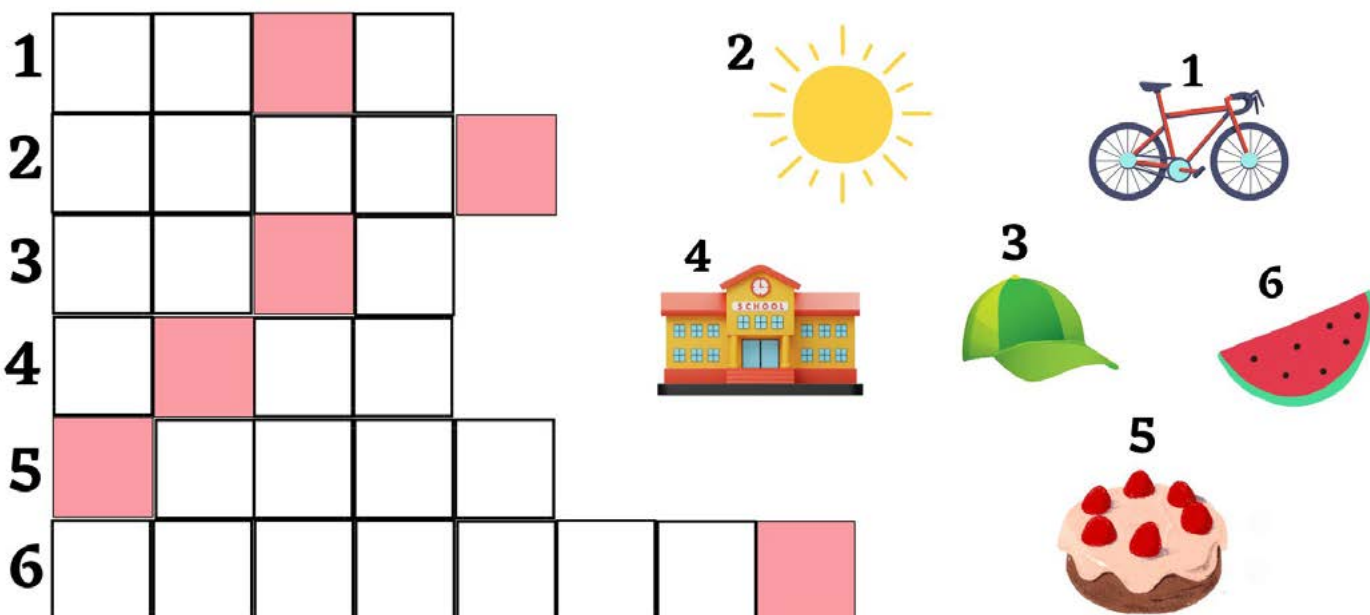

Nagradni križanki

	BUDISTIČNI MENIH, SVEČENIK V TIBETU IN MONGOLIJI	VULKANSKA RAZPOKA NA ISLANDIJI	ORIENTALSKO RIŽEVO ŽGANJE	HRVAŠKA TENIŠKA IGRALKA IVA	SUMERSKI BOG NEBA	SESTAVIL BORIS KALISNIK	JOŽE GALE	JAPONSKO MESTO NA OTOKU KJUŠUJU	SLOVENSKI PEVEC ANDREJ	ADAMOVA ŽENA	GLIVIČNA BOLEZEN NA VINU
	OTOK OB ZAHODNI OBALI IRSKE					RUDNIŠKI CEVAST PROSTOR					
	SLOVENSKI PESNIK, KAREL DESTOVNIK					DLAKA NA VRATU KONJA AM. IGRALKA KATE	REKA V WALESU ALKALOID V KAVI				
	IME KOREOGRAFA OTRINA				DISCIPLINSKA KAZEN V ŠOLI ZRAK (LAT.)				ČRKA GRŠKE ABECEDE	GLAVNI ŠTEVNIK	
	VULKANSKI IZMEČEK	ATEK, OČKA	SLOVENSKI PEVEC LASKOVAR ZDRAVNIK (POG.)					IZPITJE NA DUŠEK AMERIŠKI KOŠARKAR KYRIE			
GRŠKI BOG NEBA, GAJIN SIN, OČE TITANOV, URANOS	DEJAVNOST, S KATERO SE KDO UPRE, PUNT	VELIKO REŠETO Z REDKO MREŽO	POLDRAG KAMEN	ZVEZDA, KI NENADOMA ZAZARI IN IZGINE	ETIOPSKI PLEMIŠKI NASLOV, NAZIV ZA GOSPODA	AVSTRIJSKI KANCLER JULIUS ŠKOTSKI OTOK			IRENA OMERZEL METULJ Z OČESCI NA KRILIH		
					SLOVENSKI ALPINIST GROŠELJ HIMALAJSKA KOZA		POVRŠINA, GLADINA, RAVEN ZMAGA PRI ŠAHU			AMERIŠKA GLASBENICA YOKO, JAPONSKEGA RODU	IME AMERIŠKEGA JAZZ GLASBENIKA RIVERSA
ROD KOPENSKE VOJSKE						AMERIŠKI IGRALEC CRUISE JOŽE TISNIKAR		GRŠKI KOŠARKAR GALIS SILVA AVŠIČ			
TRAVA DRUGE KOŠNJE						SLOVENSKI IGRALEC, POLITIK ŽNIDARŠIČ			ITALIJANSKI ALPSKI SMUČAR MATTEO		
ORAČ, ORATAR (ZAST.)						LIVADA, TRAVA OB HIŠI			BOBNEČ GLAS, KI SLEDI BLISKU		

ROER: avst. kancler AFAN: reka v Walesu NIKOS: gr. košarkar IONA: škotski otok LAKI: vulkanska razpoka ONO: am. glasbenica IKO: slo. koreograf

Praktično nagrado podarja Lepotni salon Ladies First. Rešitev nagradne križanke ali otroške nagradne križanke pošljite do 17. 10. 2025 na naslov MC Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 13, 3327 Šmartno ob Paki ali po e-pošti na naslov glasilo.sop@gmail.com in pripišite svoje podatke. Nagrajenka pretekle nagradne križanke je **Mateja Rop**. Nagrajenec otroške križanke je **Ožbej Klančnik**. Nagrajenca lahko nagrado prevzmeta osebno v prostorih Mladinskega centra Šmartno ob Paki. Čestitamo!

Mladi vžigajo PPF
4. 9. 2025 ob 19.00

Interaktivna predstava

BO AL' NE BO?

(MS GPK)

6. 9. 2025 ob 17.00

Vaške igre, koštiljada, PPF tržnica,

ob 20.00 koncert

VILI RESNIK & BAND

12. 9. 2025 ob 20.00

Koncert

Etno banda POSEBEN GUŠT

19. 9. 2025 ob 19.00

Predstava

PIVO

(Gojmir Lešnjak - Gojc, Jaša Jamnik)

REZERVACIJA IN PRODAJA VSTOPNIC za plačljive
 dogodke (4. 9., 12. 9., 19. 9., 26. 9., 3. 10.): Mladinski
 center Šmartno ob Paki, 064 167 940,
 pisarna@mcsop.si in **OLAI** vstopnice

20. 9. 2025

Koncert ob stojnicah

UČENJE OCEANA

17.00 - Tržnica uporabnih starin

19.00 - Koncert TEACHINGS
 OF THE OCEAN

26. 9. 2025 ob 19.00

Predstava

ZBUDI SE, KATKA

(KD Gorenje)

3. 10. 2025 ob 19.00

Predstava

OBISKI

(KD Šmartno ob Paki)

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Vsak ponedeljek - od 15.9. dalje

18.30-20.30 MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Latino solo, (info: Plesni studio Smaragd, Sara Livk, 030 333 503)

Vsak prvi ponedeljek v mesecu

20.00, sejna soba MC Šmartno ob Paki
Svetniška pisarna liste za napredek Šmartnega

Vsak drugi ponedeljek v mesecu

19.00, sejna soba MC Šmartno ob Paki
Svetniška pisarna SD

Vsak torek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Ročna dela – kvačkanje, pletenje,..., igranje šaha, DU Šmartno ob Paki
16.15-17.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Plesni trening Cici (3-6 let), M-Dance studio
17.00-18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Plesni trening HIPHOP1 (1.-4. razred), M-Dance studio
18.00, MC Šmartno ob Paki - galerija Dile
Pilates (info: lucija.maglica@gmail.com)
18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof/
podstrešje
Joga (info: 070 477 013, maribor@jvvz.org) –
od 16.9. dalje
18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
(podstrešje)
Vadba IziFit (info: info.izi.fit@gmail.com) –
od oktobra dalje
19.15, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile
Sprostitvena vadba Taqime (info: ivica.glasencnik@gmail.com)

Vsako sredo

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Druženje članov ob športnih aktivnostih, DU Šmartno ob Paki
19.00, M Šmartno ob Paki – dvorana Marof (**razen zadnje srede v mesecu**)
Vadba Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Vsako zadnjo sredo v mesecu

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zvočna kopel z gongi, zaželeni energijski izmenjava
10€ (prijava: pisarna@mcsop.si)

Vsak četrtek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Igranje taroka, DU Šmartno ob Paki
18.00, MC Šmartno ob Paki - galerija Dile
Pilates (info: lucija.maglica@gmail.com)
18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof– **od oktobra dalje**
Koronarna vadba, Šaleški koronarni klub Velenje
18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
(podstrešje) - **od oktobra dalje**
Vadba IziFit (info: info.izi.fit@gmail.com)
20.00-21.00, društveni prostori PD,
Druženje v društveni pisarni, PD Šmartno ob Paki

Vsako prvo in tretjo soboto v mesecu (razen praznikov)

8.00–12.00, zbirno mesto odpadkov Šmartno ob Paki
Oddaja odpadkov za občane, PUP Saubermacher

Odpiralni čas Knjižnice Šmartno ob Paki

Ponedeljek: 14.00-18.00
Torek: 12.00–18.00
Sreda: 12.00-16.00
Četrtek: 10.00–16.00

AVGUST

Sobota, 30. avgust,

7.30, odhod avtobusa
31. srečanje upokojencev Slovenije, Tržaške in Koroške, Pliberk, pod šotorom - Sejem, kulturni program, ogled muzeja v Globasnici. Cena 30€. Prijave DU Šmartno ob Paki,
od torka do sobote od 8-12 ure, DU Šmartno ob Paki
10.00, Šmartno ob Paki, Športni park
Malonogometni turnir, Društvo za šport in rekreacijo Klub 81

SEPTEMBER

Sreda, 3. september,

11.00–13.00, sejna soba Občine Šmartno ob Paki
Brezplačno pravno svetovanje, Občina Šmartno ob Paki

Četrtek, 4. september,

19.00, MC Šmartno ob Paki, dvorana Marof
Mladi vžigajo PPF: Interaktivna predstava: BO AL' NE BO, MC Šmartno ob Paki in MS GPK

Petek, 5. september,

17.00–18.00, zbirno mesto Šmartno ob Paki
Akcija zbiranja nevarnih odpadkov, PUP Saubermacher, d.o.o.
19.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki
Premiera gledališke predstave PLEŠASTA PEVKA, KD Šmartno ob Paki, MS GPK

Sobota, 6. september,

xx, zbirno mesto v Martinovi vasi
Planinski pohod na Tursko goro, 2251 m (zelo zahtevna tura), več informacij: 041 413 033 – Dragica, PD Šmartno ob Paki
17.00, MC Šmartno ob Paki
PPF: Vaške igre, PPF tržnica, koštiljada, TDŠ Šmartno ob Paki, MC Šmartno ob Paki
20.00, MC Šmartno ob Paki
PPF: koncert - VILI RESNIK & BAND, MC Šmartno ob Paki

Nedelja, 7. september,

8.00-9.00, MC Šmartno ob Paki, dvorana Marof
Meritve krvnega sladkorja, holesterola, trigliceridov in krvnega tlaka, KO RK Šmartno ob Paki in KO RK Gorenje

Četrtek, 11. september,

13.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki
Srečanje starejših občanov, Občina Šmartno ob Paki, KO RK Šmartno ob Paki, KO RK Gorenje, DU Šmartno ob Paki

Petek, 12. september,

20.00, MC Šmartno ob Paki
PPF: koncert - Etno banda POSEBEN GUŠT, MC Šmartno ob Paki

Torek, 16. september,

15.30, Knjižnica Šmartno ob Paki,
Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sreda, 17. september,

10.00, Šmartno ob Paki, Športni park
Memorialna nogometna tekma v spomin na Zdravka Žaliga in Alojza Podgorška, Društvo za šport in rekreacijo Klub 81

Četrtek, 18. september,

7.50, odhod z vlakom
Izlet v Radeče na splavarjenje po Savi, ogled mesta, kosilo na splavu, druženje z domačini. Cena 30€.
Prijave v prostorih DU Šmartno ob Paki, DU Šmartno ob Paki

Petek, 19. september,

19.00, MC Šmartno ob Paki
PPF: predstava PIVO – Gojmir Lešnjak – Gojc in Jaša Jamnik, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 20. september,

12.00, Športno igrišče Paška vas
Vleci na Vreči (tek na Vrečnikov breg), Športno društvo Paška vas
17.00, MC Šmartno ob Paki
PPF: Tržnica uporabnih starin
19.00, MC Šmartno ob Paki
PPF: koncert ob stojnicah – TEACHINGS OF THE OCEAN, MC Šmartno ob Paki

Nedelja, 21. september,

zbirno mesto v Martinovi vasi
Planinski pohod na Veliki Snežnik, 1796 m (lahka tura), več informacij: 051 244 214, PD Šmartno ob Paki

Petek, 26. september,

19.00, Kulturni dom Gorenje
PPF: predstava ZBUDI SE, KATKA, KD Gorenje in MC Šmartno ob Paki

Torek, 30. september,

10.00, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Osnove pametnega telefona, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

OKTOBER

Petek, 3. oktober,

19.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki
PPF: predstava OBISKI, KD Šmartno ob Paki in MC Šmartno ob Paki

Nedelja, 5. oktober

9.00, zbor pred MC Šmartno ob Paki
13. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE: Po poteh kulturne in naravne dediščine, TD Šmartno ob Paki in MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 9. oktober,

16.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Digitalna delavnica. Fotografiranje s pametnim telefonom, kako nastavimo telefon za najboljše fotografije ter osnove fotografske kompozicije. Prijave: v prostorih DU Šmartno ob Paki.
16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pravljica joga za otroke – začetek nove sezone, Knjižnica Šmartno ob Paki
16.30-17.00, MC Šmartno ob Paki
I. Delavnica: Kaligrafija (**obvezne prijave: pisarna@mcsop.si**), LU Velenje in MC Šmartno ob Paki

Petek, 10. oktober

17.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zabava s škratko Malino, DPM Šmartno ob Paki

Sobota, 11. oktober

9.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Igralno dopoldne z menjalnico igrač, DPM Šmartno ob Paki in MC Šmartno ob Paki

Torek, 14. oktober,

10.00, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Osnove pametnega telefona, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

Četrtek, 16. oktober,

16.30-17.00, MC Šmartno ob Paki
II. Delavnica: Kaligrafija (**obvezne prijave: pisarna@mcsop.si**), LU Velenje in MC Šmartno ob Paki

Sobota, 18. oktober,

12.00, MC Šmartno ob Paki
MOTOMARTINOVANJE »Dan odprtih vrat«, MK Packenstein
18.00, društveni prostor MC Šmartno ob Paki
MULTIMEDIJSKI POTOPIŠ »Škotska kliče...«, MK Packenstein

Nedelja, 19. oktober,

zbirno mesto v Martinovi vasi
100 Uršk na Uršljo goro, 1699 m (lahka tura), več informacij: 041 776 398 – Zoran, PD Šmartno ob Paki

Torek, 21. oktober,

15.30, Knjižnica Šmartno ob Paki,
Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

Četrtek, 23. oktober,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Dokumentarni film: GRAM SRCA, Jan Cvitkovič, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 25. oktober,

zbirno mesto v Martinovi vasi
Planinski pohod na Vodnikov dom na Velem polju, 1817 m (lahka tura), več informacij: 051 244 214 – Nejc, PD Šmartno ob Paki

